

آریان حیدری، میلاد منصورى، على منصف شكرى

هرکول

Hercule

کارشناس علمى: سعید عزیزى

ریاضیات تجربی

وحسان جامع

بانگ تست + پاسخ تشریحی + درسنامه

مباحث مشترک پایه دهم، یازدهم و دوازدهم

دستیاران تألیف: امین خوانین زاده، حامد علیخانی، احسان غبائی

ریاضی تیزری و همسایان
مباحث مشترک
هرکول

تعداد آزمون‌ها در:

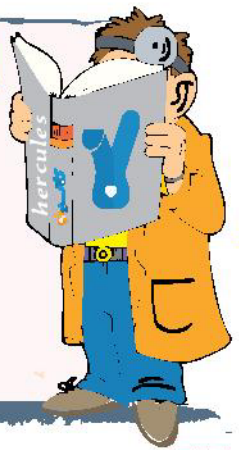
تیزری	5	1401	ریاضی	2	1401
تیزری	5	1400	ریاضی	5	1400
تیزری	5	1399	ریاضی	3	1399
تیزری	2	1398	ریاضی	4	1398

chapter.1

منبع اول: تست‌های همسر
منبع دوم: تست‌های فریز

فصل اول:
تابع

بخش ۱: تشخیص تابع

کامینه

۱ تابع f از مجموعه A به مجموعه B تعریف شده است. کدام گزینه درست است؟

- ۱ تعداد اعضای برد و هم دامنه، همواره با هم برابر است.
- ۲ برد تابع زیرمجموعه‌ای از هم دامنه آن است.
- ۳ لزومی ندارد که تمام عضوهای مجموعه A در مؤلفه‌های اول تابع f استفاده شوند.
- ۴ تعداد اعضای برد، همواره بزرگتر یا مساوی تعداد اعضای هم دامنه می‌باشد.
- ۵ در کدام گزینه مشخصات داده شده نمی‌تواند مربوط به یک تابع باشد؟

$k: \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}^-$ $k(x) = -x^2$ ۱۴	$g: (-\infty, 0] \rightarrow \mathbb{R}$ $g(x) = x^2$ ۱۳	$f: [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}^+$ $f(x) = x^2$ ۱۲	$h: (-\infty, 0] \rightarrow (-\infty, 0]$ $h(x) = -x^2$ ۱۱
--	---	--	--

۳ اگر رابطه $f = \{(3, m^2), (2, 1), (-2, m), (3, m+2), (m, 4)\}$ مربوط به یک تابع باشد، $f(3)$ کدام است؟

- ۱ ۱۱
- ۲ ۱۲
- ۳ ۱۳
- ۴ ۱۴
- ۵ -۱

۴ اگر رابطه $f = \{(1, 3), (2, 4), (3, 5), (m, 3)\}$ تابع نباشد، مجموع مقادیر ممکن برای m کدام است؟

- ۱ ۴
- ۲ ۶
- ۳ ۵
- ۴ همواره تابع است
- ۵ ۵

۵ با حذف حداقل چند زوج مرتب از رابطه $f = \{(1, 2), (2, 3), (2, 2), (1, 4), (2, 4), (3, 3)\}$ می‌توان آن را به یک تابع تبدیل کرد؟

- ۱ ۱۱
- ۲ ۱۲
- ۳ ۱۳
- ۴ ۱۴

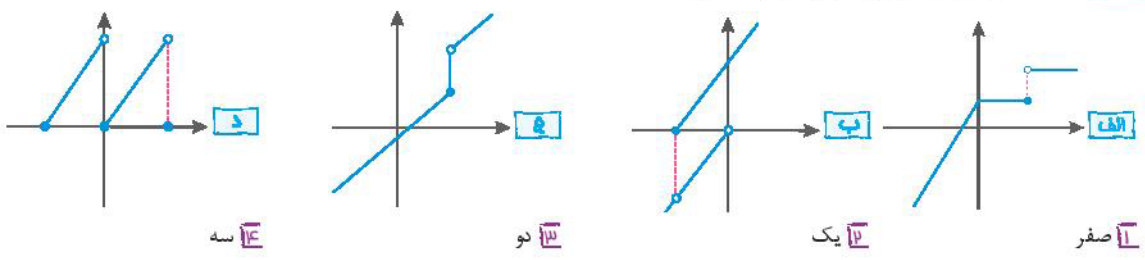
۶ اگر رابطه $f(x) = \begin{cases} x^2 + 4x & ; x \geq a \\ 2x + a + 2 & ; x \leq a \end{cases}$ یک تابع باشد، $f(1)$ کدام است؟

- ۱ ۳
- ۲ ۱۲
- ۳ ۱۳
- ۴ ۱۴
- ۵ ۷

۷ اگر $f(x) = \begin{cases} x^2 - 1 & ; x \leq 1 \\ ax + b & ; 1 \leq x \leq 2 \\ x^3 & ; x \geq 2 \end{cases}$ ضابطه یک تابع باشد، مقدار ab کدام است؟

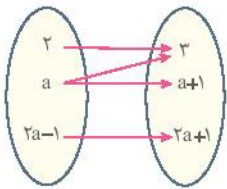
- ۱ -۶۴
- ۲ ۶۴
- ۳ ۳۲
- ۴ -۳۲

۸ چه تعداد از نمودارهای زیر، مربوط به یک تابع است؟

صفحه ۱: تابع

مباحث مشترک
ریاضی تیزری و همسایان
هرکول

۹ اگر نمودار بیکنانی تابع $y = f(x)$ به صورت مقابل باشد، مقدار $f(3)$ کدام است؟

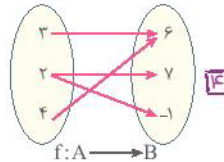
۱ ۶

۲ ۷

۱۰ کدام یک از گزینه‌های زیر، یک تابع را معرفی می‌کند؟

۱ $f = \{(4, 2), (-1, 2), (3, 5), (\sqrt{16}, 3)\}$

۳ رابطه بین افراد و وزن آن‌ها در یک زمان معین.

۱۱ اگر نمودار بیکنانی مقابل یک تابع باشد، آنگاه بیشترین مقدار ممکن برای ab کدام است؟

۱ ۶

۲ ۳

۱۲ کدام یک از موارد زیر معرف یک تابع بر حسب متغیر مستقل x است؟

۱ $y = \sqrt{x^2}$

۲ $x + |y| = 0$

۱۳ در کدام یک از گزینه‌های زیر نمی‌توان نتیجه گرفت $f(x)$ الزاماً یک تابع است؟

۱ $f(x^2 + 1) = x^2 + 2$

۲ $f(4x + 3) = 2x + 3$

۳ $f(|x|) = x^2 + 3$

۴ $f([x]) = x$

۱۴ چه تعداد از ضابطه‌های زیر، y را به عنوان تابعی از x تعریف می‌کنند؟

۱ $y = \begin{cases} x+1 & ; x \geq 2 \\ 3x & ; x \leq 2 \end{cases}$

۲ $x = \begin{cases} 2y & ; y > 1 \\ y+3 & ; y \leq 1 \end{cases}$

۳ $x = \sqrt{y-2} + \sqrt{2-y}$

۴ سه

۵ دو

۶ یک

۷ صفر

۱۵ در چه تعداد از روابط زیر y تابعی بر حسب متغیر مستقل x است؟

۱ $y^2 - 2y + 1 + x^2 = 0$

۲ $\frac{x}{y} + \frac{y}{x} = -2$

۳ $f(x^2) = x$

۴ $|y-2| + 3 - x = 0$

۵ ۴

۶ ۳

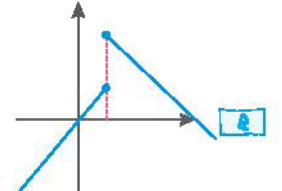
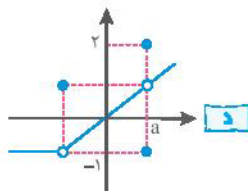
۷ ۲

۸ ۱

۱۶ از بین نمودارها و ضابطه‌های زیر، چه تعداد از آن‌ها با حذف یک نقطه تبدیل به تابع می‌شوند؟

۱ $|x| = |y|$

۲ $[x] = [y]$

۳ سه

۴ دو

۵ یک

۶ صفر

۱۷ اگر A مجموعه‌ای m عضوی و B مجموعه‌ای n عضوی باشند، چند تابع از مجموعه A به مجموعه B می‌توان تعریف کرد؟

۱ $m \times n$

۲ $m + n$

۳ n^m

۴ m^n

مقدار تابع در یک نقطه

۱۸ اگر $f(x) = x + \frac{1}{x}$ باشد، حاصل $f(2 + \sqrt{3}) + f(2 - \sqrt{3})$ کدام است؟

- ۸ [۱] ۶ [۲] ۲√۳ [۳] ۴√۳ [۴]

۱۹ اگر $f(x) = \begin{cases} -3x & ; x < -1 \\ x^2 - 2x & ; -1 < x < 1 \\ 2x - 1 & ; x > 1 \end{cases}$ باشد، مقدار $f(-\frac{5}{3}) + f(-\sqrt{2} + 1)$ کدام است؟

- ۶ [۱] ۵ [۲] ۴ [۳] ۸ [۴]

۲۰ اگر $f(3x + 2) = \sqrt{2x^2} + 1$ باشد، مقدار $f(8)$ برابر با است.

- [۱] مربع یک عدد طبیعی
[۲] مجموع دو عدد فرد متوالی
[۳] حاصل ضرب دو عدد متوالی
[۴] مجموع دو عدد اول

۲۱ اگر $f(x + \frac{1}{x}) = \frac{1}{x^2 + 1}$ باشد، مقدار $f(2)$ کدام است؟

- ۱ [۱] ۱ [۲] ۲ [۳] $\frac{1}{2}$ [۴]

۲۲ اگر $f(\sqrt{x}) = x + 2\sqrt{x}$ باشد، مقدار $f(2) - f(1)$ کدام است؟

- ۱۱ [۱] ۸ [۲] ۵ [۳] ۱ [۴]

۲۳ اگر $f(\sqrt{x} + 1) = x + 2\sqrt{x} + 2$ ، آنگاه مقدار $f(\sqrt{2})$ کدام است؟

- ۳ [۱] $1 + \sqrt{2}$ [۲] ۵ [۳] $2 + \sqrt{2}$ [۴]

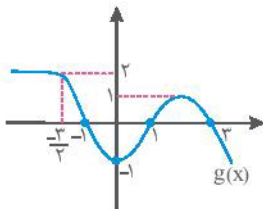
۲۴ اگر $f(x) = \sqrt{x + 2|x|}$ باشد، مقدار $f(f(-144))$ کدام است؟

- [۱] تعریف نشده ۶ [۲] ۸ [۳] ۱۲ [۴]

۲۵ اگر $g(x) = x^2 + 2x - 4$ ، $f(x) = -2x + 5 - a$ باشد، به ازای کدام مقدار a رابطه $g(-1) = f(2)$ برقرار است؟

- ۶ [۱] -۶ [۲] ۳ [۳] -۳ [۴]

۲۶ اگر $f = \{(1, -2), (-2, 3), (2, -1), (3, 4)\}$ و نمودار تابع g مطابق شکل باشد، حاصل $\frac{f(3) + g(-4)}{f(-2) + g(2)}$ کدام است؟ ($Dg = \mathbb{R}$)

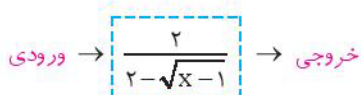
(توری داخل -۹)

۲۷ در تابع با ضابطه $f(x) = \begin{cases} x - \sqrt{x + 4} & ; x > 3 \\ 2x + 3 & ; x \leq 3 \end{cases}$ مقدار $f(f(5)) + f(f(1))$ کدام است؟

- ۶ [۱] ۷ [۲] ۸ [۳] ۹ [۴]

۲۸ به ازای کدام ورودی، خروجی ماشین داده شده برابر ۴ است؟

- ۴ [۱] $\frac{5}{4}$ [۲] ۱ [۳] $\frac{13}{4}$ [۴]

کتابخانه

صفحه ۱ تابع

مباحث مشترک
رأسی تدریسی و همکاران با هم در مباحث همکاری

Hercules

۳۹ اگر $f(x) = \frac{x}{x-1}$ باشد، ضابطه تابع $f(x^2) - 2f(x) + 1$ کدام است؟

- ۱ $\frac{1}{1-x^2}$ ۲ $\frac{2x}{x^2-1}$ ۳ $\frac{2x+1}{1-x^2}$ ۴ $\frac{2x-1}{x^2-1}$

۳۰ در تابع با ضابطه $f(x) = x^2(2-x)^2$ حاصل $f(1+x) - f(1-x)$ کدام است؟

- ۱ صفر ۲ $4x$ ۳ $2x^2$ ۴ $4x^2$

۳۱ اگر $f(\sin x) = \cos^2 x$ باشد، ضابطه $f(x)$ کدام است؟ ($D_f = [-1, 1]$)

- ۱ x^2 ۲ $1-x^2$ ۳ $-x^2$ ۴ $1+x^2$

۳۲ اگر $f(\tan x) = \cos^2 x$ باشد، $f(\frac{1}{x})$ کدام است؟

- ۱ $\frac{1}{x^2+1}$ ۲ $\frac{x^2}{x^2+1}$ ۳ x^2+1 ۴ x^2

۳۳ اگر $f(xf(x)) = 2f(x)$ و $f(1) = 2$ باشد، مقدار $f(12)$ کدام است؟

- ۱ ۱۸ ۲ ۱۶ ۳ ۲۴ ۴ ۳۶

۳۴ اگر $f(x+2) = g(x-1) = 3 + \sqrt{x+3}$ باشد، مقدار $f(8) - g(0)$ متعلق به کدام مجموعه است؟

- ۱ N ۲ $Z-N$ ۳ $R-Q$ ۴ $Q-Z$

۳۵ اگر $f(x+1) + f(2) = 4x+6$ باشد، آنگاه مقدار $f(3)$ کدام ویژگی را دارد؟

- ۱ حاصل ضرب دو عدد متوالی ۲ مکعب کامل ۳ مربع کامل ۴ اول

۳۶ اگر $f(x+2) = f(x) + 3x+1$ باشد، حاصل $f(7) - f(3)$ کدام است؟

- ۱ ۳۲ ۲ ۲۶ ۳ ۲۵ ۴ ۲۰

۳۷ اگر $f(x) = x^2 + 3x + 1$ باشد، حاصل $f(\frac{\sqrt{5}-3}{2}) - 2f(\frac{\sqrt{6}-3}{2}) + f(\frac{\sqrt{7}-3}{2})$ کدام است؟

- ۱ صفر ۲ ۱ ۳ $\sqrt{5} - 2\sqrt{6} + \sqrt{7}$ ۴ $\frac{\sqrt{5} - 2\sqrt{6} + \sqrt{7}}{2}$

۳۸ اگر $f(x+2) = (x+1)^2 + 2(x+1) + 3$ باشد، حاصل $f(\sqrt{5}) + f(\sqrt{6}) + f(\sqrt{7})$ کدام است؟

- ۱ ۱۸ ۲ ۲۴ ۳ ۲۹ ۴ ۳۲

۳۹ اگر $2f(x) + xf(4-x) = 3x+2$ باشد، مقدار $f(1)$ متعلق به کدام مجموعه است؟

- ۱ W ۲ $Z-N$ ۳ $R-Q$ ۴ $Q-Z$

۴۰ اگر $f(x+2) = 2x + 3f(3-x)$ باشد، مقدار $f(4)$ کدام است؟

- ۱ $\frac{1}{4}$ ۲ $\frac{1}{3}$ ۳ $-\frac{1}{2}$ ۴ $-\frac{1}{6}$

۴۱ اگر $f(x+y) = f(x) \times f(y)$ و $f(2) = 3$ باشد، مقدار $f(4)$ کدام است؟

- ۱ $\sqrt{3}$ ۲ ۹ ۳ $-\sqrt{3}$ ۴ ۵

۴۲ اگر $f(x) = \{(1, a), (3, 5), (5, 3a+2)\}$ باشد و $f(x) = f(b-x)$ مقدار $a+b$ کدام است؟

- ۱ ۵ ۲ ۶ ۳ ۷ ۴ ۸

۶۴۰ چه تعداد از گزاره‌های زیر درست است؟

الف) اگر زاویه‌های زیر ساق مثلث متساوی‌الساقینی ۱ رادیان باشد، ساق بزرگ‌تر از قاعده است.

ب) در دایره‌ای به شعاع ۱ طول کمان رو به زاویه π رادیان تقریباً برابر $3/14$ است.

ج) زاویه‌های $\frac{2\pi}{3}$, $\frac{\pi}{9}$, $\frac{7\pi}{36}$ رادیان زوایای یک مثلث منفرجه‌الزاویه هستند.

د) به‌طور کلی همواره $180^\circ = \pi$ است.

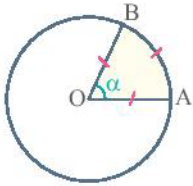
- ۱) ۴ ۲) ۳ ۳) ۲ ۴) ۱

۶۴۱ در دایره‌ای به شعاع ۹، اندازه کمان روبه‌رو به زاویه 10° ، چقدر است؟

- ۱) $\frac{\pi}{4}$ ۲) $\frac{\pi}{3}$ ۳) $\frac{\pi}{2}$ ۴) $\frac{\pi}{6}$

۶۴۲ اندازه کمان AB در دایره مقابل با شعاع دایره برابر است. اندازه زاویه \widehat{AOB} تقریباً چند درجه است؟

- ۱) 60° ۲) 57°
۳) 55° ۴) 53°

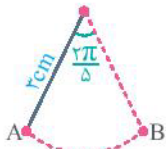
۶۴۳ طول برف‌پاک‌کن خودرویی ۳۰ سانتی‌متر است، زاویه دوران چند درجه باشد، تا انتهای تیغه برف‌پاک‌کن مسافت ۴۵ سانتی‌متر را طی کند؟

- ۱) $\frac{280}{\pi}$ ۲) $\frac{240}{\pi}$ ۳) $\frac{180}{\pi}$ ۴) $\frac{270}{\pi}$

۶۴۴ یک آونگ ساده، حرکتی رفت و برگشتی با زاویه مرکزی $\frac{2\pi}{5}$ رادیان انجام می‌دهد. اگر طول نخ آونگ ۳ cm باشد، مقدار کل مسافتی که گلوله

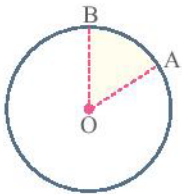
انتهای آونگ در سه بار رفت و برگشت کامل طی می‌کند، چند سانتی‌متر است؟

- ۱) $\frac{18\pi}{5}$ ۲) $\frac{24\pi}{5}$
۳) 6π ۴) $\frac{26\pi}{5}$

۶۴۵ اندازه کمان AB روبه‌رو به زاویه 15° در دایره‌ای، برابر با $\frac{\pi}{6}$ است. محیط قطاع OAB کدام است؟

- ۱) $1 + \frac{\pi}{6}$ ۲) $2 + \frac{\pi}{3}$
۳) $4 + \frac{\pi}{6}$ ۴) $6 + \frac{\pi}{3}$

۶۴۶ کمان روبه‌رو به زاویه 15° در دایره‌ای برابر ۲ cm است. مساحت این دایره چند سانتی‌متر مربع است؟

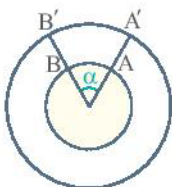
- ۱) 144π ۲) 196π ۳) $\frac{288}{\pi}$ ۴) $\frac{576}{\pi}$

۶۴۷ اگر کمان روبه‌رو به زاویه 20° در دایره‌ای $\frac{\pi}{18}$ باشد، آنگاه کمان روبه‌رو به کدام زاویه مرکزی $\frac{2\pi}{3}$ است؟

- ۱) 120° ۲) 140° ۳) 240° ۴) 280°

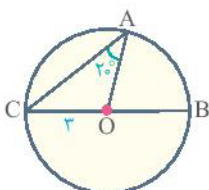
۶۴۸ در شکل مقابل شعاع دایره‌ها ۶۴۰۰ و ۶۸۰۰ است. اگر طول کمان AB برابر 1600π باشد، آنگاه اندازه زاویه α و کمان $\widehat{A'B'}$ به ترتیب کدام است؟

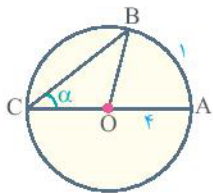
- ۱) $45^\circ, 1800\pi$
۲) $30^\circ, 1800\pi$
۳) $20^\circ, 1700\pi$
۴) $45^\circ, 1700\pi$

۶۴۹ در شکل مقابل O مرکز دایره است، اندازه کمان AB کدام است؟

- ۱) $\frac{2\pi}{9}$ ۲) $\frac{\pi}{3}$
۳) $\frac{2\pi}{3}$ ۴) $\frac{\pi}{9}$

۴۵۰ در شکل مقابل شعاع دایره ۴ واحد است. اگر اندازه کمان AB برابر ۱ واحد باشد، اندازه زاویه α چند رادیان است؟

۱/۸π [۱]
۱/۸ [۲]

۱/۴π [۱]
۱/۴ [۲]

۴۵۱ شعاع‌های چرخ‌های یک تراکتور ۵۰ و ۱۲۰ سانتی‌متر است. اگر چرخ کوچک‌تر مسیری به طول ۱۸π متر را طی کند، چرخ بزرگ‌تر چند رادیان

چرخیده است؟

۱۵π [۱]

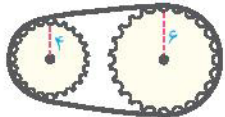
۱۴π [۲]

۷/۵π [۳]

۷π [۱]

۴۵۲ دو چرخ به شعاع‌های ۴ و ۶ به وسیله تسمه‌ای مانند شکل مقابل به هم وصل شده‌اند. وقتی چرخ کوچک‌تر $\frac{۱۵\pi}{۴}$ رادیان بچرخد، چرخ بزرگ‌تر

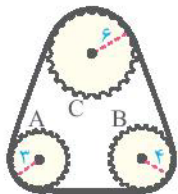
چند رادیان می‌چرخد؟

۵π/۲ [۱]
۱۵π/۴ [۲]

۴۵π/۸ [۱]
۳π [۲]

۴۵۳ سه چرخ مانند شکل مقابل به هم وصل شده‌اند، وقتی دو چرخ کوچک‌تر جمعاً ۲۸ دور می‌چرخند، چرخ بزرگ‌تر چند رادیان چرخیده است؟

۶π [۱]

۱۲π [۲]

۱۶π [۳]

۱۸π [۴]

۴۵۴ ساعت ۲ بعد از ظهر است. زمانی که عقربه ساعت‌شمار $\frac{\pi}{۳}$ بچرخد، ساعت چند می‌شود؟

۲:۱۲ [۱]

۲:۱۰ [۲]

۲:۷ [۳]

۲:۳ [۱]

۴۵۵ رأس ساعت ۱۵:۱۲، زاویه بین عقربه‌های ساعت‌شمار و دقیقه‌شمار چند رادیان است؟

۵π/۱۲ [۱]

۵π/۲۴ [۲]

۱۱π/۲۴ [۳]

π/۲ [۱]

۴۵۶ ساعت ۲:۰۰ است، تقریباً چه مدت طول می‌کشد تا زاویه بین عقربه‌های ساعت‌شمار و دقیقه‌شمار برای دومین بار برابر $\frac{\pi}{۳}$ رادیان شود؟

۱۶ دقیقه [۱]

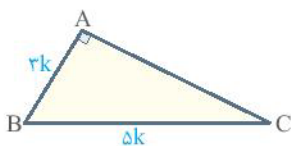
۱۴ دقیقه [۲]

۱۳ دقیقه [۳]

۱۲ دقیقه [۱]

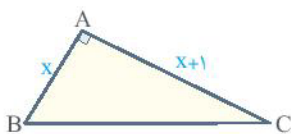
معرفی سینوس، کسینوس و ...

۴۵۷ در مثلث ABC مطابق شکل حاصل $\sin B + \sin C$ کدام است؟

۷/۵ [۱]
۹/۵ [۲]

۶/۵ [۱]
۸/۵ [۲]

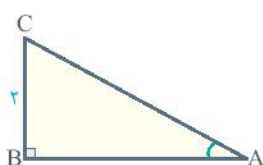
۴۵۸ در مثلث ABC مطابق شکل اگر $\tan C + \cot C = \frac{۲۵}{۱۲}$ باشد، حاصل $\cos B$ کدام است؟

۰/۶ [۱]

۰/۸ [۱]

۰/۵ [۲]

۰/۴ [۳]

۴۵۹ در شکل مقابل حاصل $[\sin A] + [\cos C]$ کدام است؟ ([] نماد جزء صحیح است)

۱ [۱]

صفر [۱]

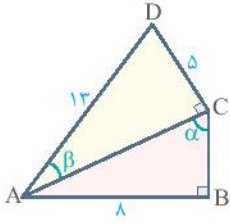
۴ قابل محاسبه نیست.

۲ [۲]

کلید

صل ۲: مشات

ماتماتیک
رأسی تدریسی و لمسان باج جی منشی هرکول
Hercules

440 در شکل مقابل اندازه $\frac{\sin \beta + 1}{\cos \alpha + 1}$ کدام است؟

$\frac{27}{5(\sqrt{5}+1)}$ I

$\frac{17}{\sqrt{3}+1}$ I

$\frac{51}{7(\sqrt{3}+1)}$ I

$\frac{54}{13(\sqrt{5}+3)}$ I

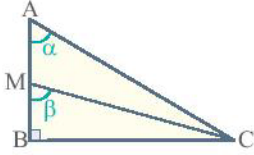
441 در شکل زیر نقطه M وسط AB است. حاصل $\tan \alpha \cot \beta$ کدام است؟

2 I

$\frac{1}{2}$ I

$\frac{\sqrt{2}}{2}$ I

$\sqrt{2}$ I

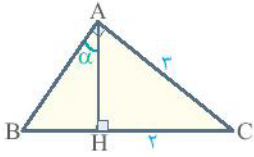
442 در شکل زیر مقدار $\sin \alpha$ کدام است؟

$\frac{\sqrt{5}}{6}$ I

$\frac{2}{5}$ I

$\frac{2}{5}$ I

$\frac{\sqrt{5}}{3}$ I

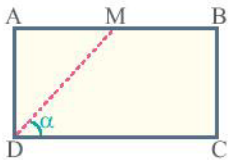
443 در شکل زیر، مستطیلی با طول 4 و عرض 3 رسم شده است. اگر نقطه M وسط AB باشد، $\cos^2 \alpha$ کدام است؟

$\frac{2}{3}$ I

$\frac{2}{4}$ I

$\frac{3}{13}$ I

$\frac{4}{13}$ I

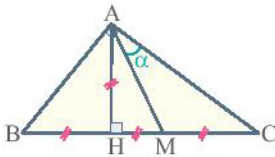
444 در شکل مقابل اندازه $\cot(\frac{\pi}{4} - \alpha)$ کدام است؟

$\sqrt{3}$ I

$\frac{4}{3}$ I

$\frac{2}{4}$ I

2 I

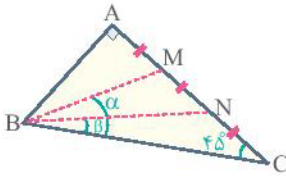
445 در مثلث قائم الزاویه ABC مطابق شکل حاصل $\cot(\frac{\pi}{4} - \alpha) \cot(\frac{\pi}{4} + \beta)$ کدام است؟

2 I

1 I

$\frac{1}{6}$ I

$\frac{1}{3}$ I

446 در شکل زیر، اندازه ضلع هر مربع یک واحد است. مقدار $\frac{\sin \alpha}{\cos \beta}$ کدام است؟

$2\sqrt{10}$ I

$2\sqrt{2}$ I

$\frac{1}{2\sqrt{2}}$ I

$\frac{\sqrt{10}}{10}$ I

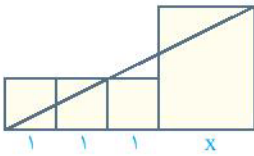
447 در شکل مقابل 3 مربع به ضلع واحد و یک مربع به ضلع X داریم. مساحت مربع بزرگتر کدام است؟

4 I

2 I

12 I

9 I

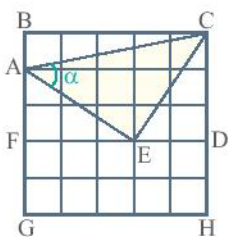
448 در شکل مقابل مقدار α کدام است؟ (مربع‌ها به ضلع واحد هستند.)

2° I

3° I

45° I

6° I

۷۸۹ در برتاب یک تاس عدد a رو شده است. با کدام احتمال $\sqrt{\sin 2a}$ تعریف شده است؟

- الف $\frac{1}{6}$ ب $\frac{1}{3}$ ج $\frac{1}{2}$ د $\frac{2}{3}$

۷۹۰ کدام مورد درست است؟

- الف برای هر عدد حقیقی X همواره $\cos(\cos X) > 0$ ب برای هر عدد حقیقی X همواره $\sin(\sin X) > 0$
 ج فقط الف د فقط ب ه هم الف و هم ب ز نه الف و نه ب

۷۹۱ اگر $\cot \alpha = \frac{-7}{24}$ و $\cos \alpha > 0$ باشد. مقدار $\cos \alpha - \sin \alpha$ کدام است؟

- الف 0.68 ب -0.68 ج $1/24$ د $-1/24$

۷۹۲ اگر $\sin \alpha \cos \alpha < 0$ و $\sin \alpha = \frac{15}{17}$ باشد. $\cos \alpha$ کدام است؟

- الف $\frac{8}{17}$ ب $-\frac{8}{17}$ ج $\frac{8}{15}$ د $-\frac{8}{15}$

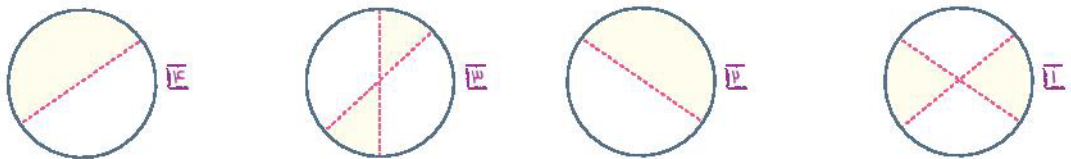

مقایسه نسبت های مثلثاتی روی دایره

۷۹۳ چه تعداد از موارد داده شده درست است؟

- الف $\cos 2 > \sin 17^\circ$ ب $|\cos 147^\circ| > |\sin 147^\circ|$
 ج 1 د $[\cos 3] + [\sin 200^\circ] = -1$
 الف $\tan 5 < \sin 41^\circ$ ب 2 ج 3 د 4

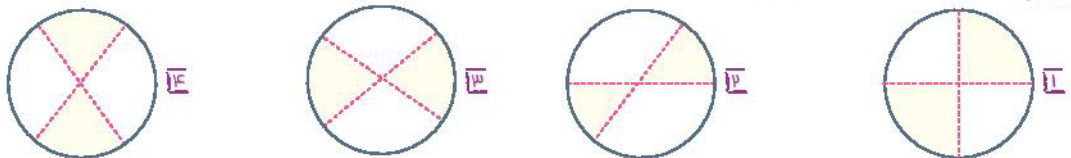
۷۹۴ در کدام گزینه، در ناحیه رنگی $\sin x > \cos x$ است؟

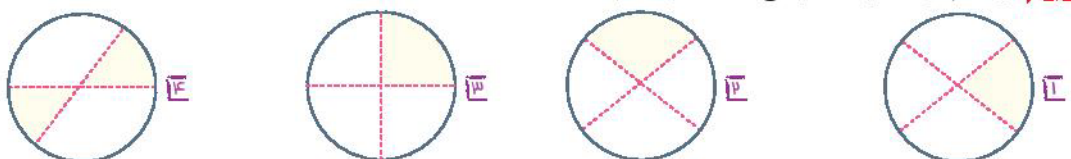
۷۹۵ اگر $x < \frac{\pi}{4}$ باشد. انحراف معیار $\log \sin x$ و $\log \cos x$ کدام است؟

- الف $\log \sqrt{\cot x}$ ب $\log \sqrt{\tan x}$
 ج $\log \tan x$ د $\log \cot x$

۷۹۶ در کدام گزینه، در ناحیه رنگی $|\sin x| > |\cos x|$ است؟

۷۹۷ در کدام گزینه در ناحیه رنگی $|\sin x| < \cos x$ است؟

۷۹۸ چه تعداد از روابط زیر صحیح است؟ (زواياها بر حسب رادان هستند.)

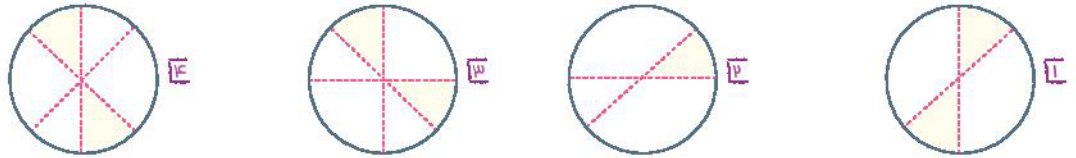
- الف $\tan 4 > \cot 4$ ب $\cos 3 > \sin 3$ ج $|\sin 5| > |\cos 5|$ د $|\tan 2| > |\cot 2|$
 الف 2 ب 3 ج 1 د 4

کلیدها

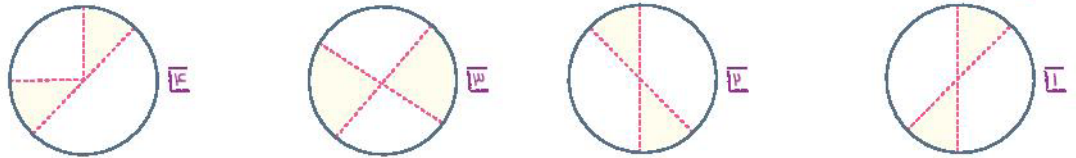
محل ۲: مثلثات

Hercules
محل امتحان
رأی تدریسی و نمایان پاسخ در منبعی موجود

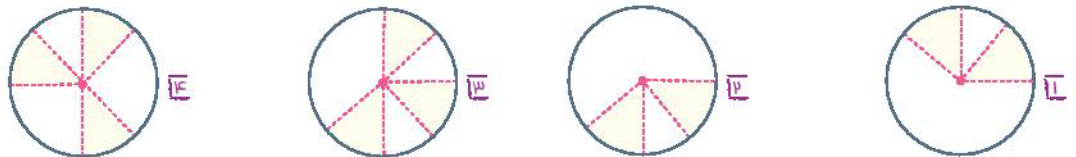
۷۹۹ در کدام گزینه هر دو نامساوی $\sin x + \cos x > 0$ و $\tan x < 0$ در ناحیه رنگ شده برقرار است؟

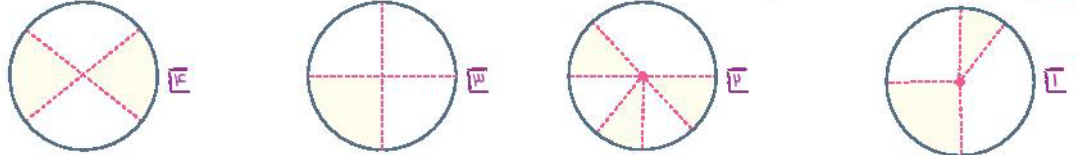
۸۰۰ در کدام ناحیه رنگ شده هر دو نامساوی $\tan x - \cot x > 0$ و $\tan x + \cot x > 0$ برقرار است؟

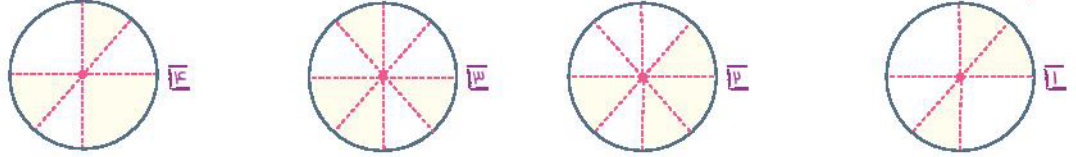
۸۰۱ در کدام گزینه، در ناحیه رنگی $\tan x > \cot x$ و $\sin x < \cos x$ است؟

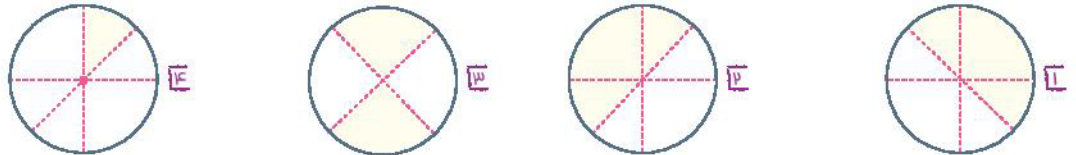
۸۰۲ در کدام گزینه در ناحیه رنگی $\tan x + \cot x > 0$ و $\sin x + \cos x < 0$ است؟

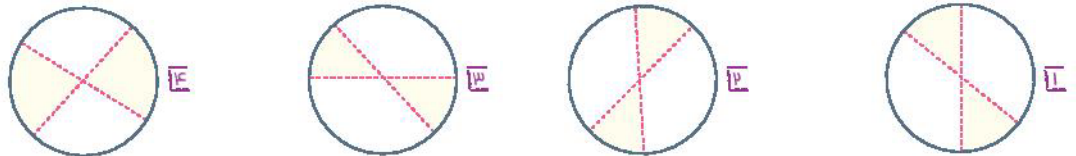
۸۰۳ در کدام گزینه در ناحیه رنگی $\tan x(\sin x - \cos x) > 0$ است؟

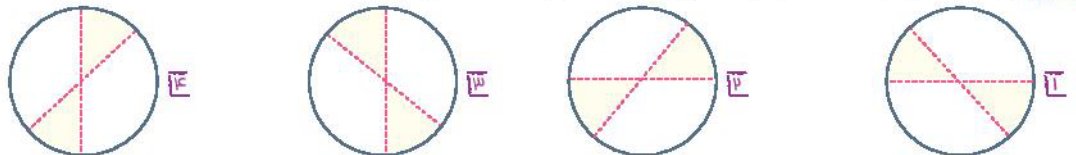
۸۰۴ اگر $\sqrt{1 + 2 \sin x \cos x} = \sin x + \cos x$ باشد، آنگاه x در کدام ناحیه مشخص شده از دایره مثلثاتی قرار دارد؟

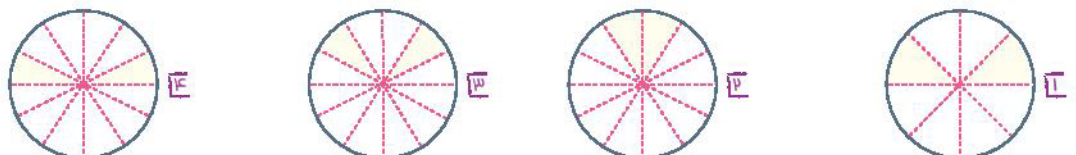
۸۰۵ در کدام گزینه، در ناحیه رنگی $|\sin x| > |\cos x|$ و $\sin 2x < 0$ است؟

۸۰۶ در کدام ناحیه رنگ شده هر دو نامساوی $\tan 2x < 0$ و $\cos 2x > 0$ برقرار است؟

۸۰۷ در کدام قسمت رنگ شده از دایره مثلثاتی $\sin 3x < 0$ برقرار است؟

۸۰۸ مقدار کدام گزینه از بقیه کوچک تر است؟ (زاویه‌ها بر حسب رادیان است)

$\cot 4$

$\cot 2$

$\cot 2$

$\cot 1$

شیت خط

۸۰۹ معادله خط مقابل کدام است؟

$y = -\frac{\sqrt{3}}{3}x + \sqrt{3}$

$y = -\sqrt{3}x + 1$

$y = \frac{\sqrt{3}}{3}x + 1$

$y = -\frac{\sqrt{3}}{3}x + 1$

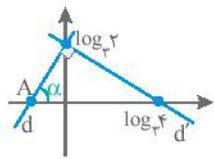
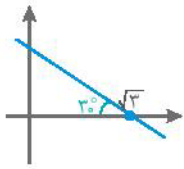
۸۱۰ در شکل مقابل حاصل $\sin \alpha \cdot \cos \alpha$ کدام است؟

$\log_{16} 2$

$\log_{32} 4$

$\log_{16} 8$

$\log_{32} 8$

۸۱۱ خط گذرنده از نقاط $A(\sin 1^\circ, \cos 1^\circ)$ و $B(\cos 1^\circ, \sin 1^\circ)$ چه زاویه‌ای با جهت مثبت محور طول‌ها می‌سازد؟

15°

135°

120°

6°

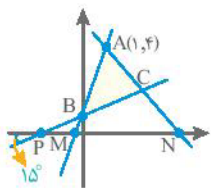
۸۱۲ عرض از مبدأ خط L که با جهت مثبت محور افقی، زاویه 6° می‌سازد، برابر با $\cot 6^\circ$ است. عرض از مبدأ خطی که بر L در نقطه تلاقی با محور x ها، عمود است، کدام است؟

$-\frac{1}{3\sqrt{3}}$

$-\frac{1}{\sqrt{3}}$

$\frac{1}{3\sqrt{3}}$

$\frac{1}{\sqrt{3}}$

۸۱۳ در شکل مقابل مثلث ABC متساوی‌الاضلاع است. مساحت مثلث کدام است؟ $(\tan 15^\circ = 2 - \sqrt{3})$

$6 + \sqrt{3}$

$3 + \sqrt{3}$

$2\sqrt{3} + 3$

$3 + 4\sqrt{3}$

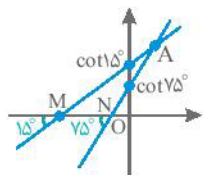
۸۱۴ نقطه تلاقی خط‌های شکل مقابل کدام است؟

$(1, \sqrt{3})$

$(2, 5)$

$(2, 2\sqrt{3})$

$(1, 4)$

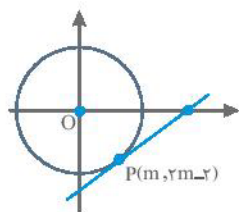
۸۱۵ معادله خطی که در نقطه $P(m, 2m - 2)$ بر دایره مثلثاتی مقابل مماس است، کدام است؟

$4y - 3x = -5$

$4x = 3y - 5$

$4y = 3y - 5$

$4x = 3y + 5$

زاویه‌های $k\pi \pm \alpha$ و $\frac{k\pi}{2} \pm \alpha$

۸۱۶ اگر $\cos(x + \frac{\pi}{8}) = \frac{2}{3}$ باشد، حاصل $\sin^2(\frac{3\pi}{8} - x)$ کدام است؟

$\frac{4}{3}$

$\frac{2}{4}$

$\frac{4}{9}$

$\frac{1}{9}$

محل ۲: مثلثات

محلث همزک
روایی تکراری و نامتجان باجه دو منتهی هر کول

Hercules

کارتینو

صل ۲: مشقات

مباحث مشترک

Hercules

۱۰۹۵ بزرگ‌ترین جواب معادله $\sin(2x + \frac{\pi}{3}) = \cos(\pi - x)$ در بازه $[0, 2\pi]$ به کدام صورت است؟

- ۱ $\frac{7\pi}{6}$
 ۲ $\frac{15\pi}{18}$
 ۳ $\frac{25\pi}{18}$
 ۴ $\frac{31\pi}{18}$

(رایفی قارچ - ۹۵)

۱۰۹۶ مجموع جواب‌های معادله مثلثاتی $1 = \sin(x + \frac{\pi}{8}) + \cos(x - \frac{3\pi}{8})$ در بازه $[0, 2\pi]$ برابر کدام است؟

- ۱ $\frac{3\pi}{4}$
 ۲ $\frac{5\pi}{4}$
 ۳ $\frac{7\pi}{4}$
 ۴ $\frac{7\pi}{4}$

۱۰۹۷ معادله $\sin^3 x + \cos^3 x = \cos(\frac{\pi}{3} - x)$ در بازه $(0, 2\pi)$ چند ریشه دارد؟

- ۱ ۲
 ۲ ۳
 ۳ ۴
 ۴ ۶

۱۰۹۸ معادله $1 = \log_{\sin x} \cos x + \frac{1}{3} \log_{\sin x} 3$ در بازه $(0, 2\pi)$ چند ریشه دارد؟

- ۱ ۱
 ۲ ۲
 ۳ ۳
 ۴ جواب ندارد.

۱۰۹۹ منحنی‌های $y = \cos 2x$ و $y = |\cos x|$ در بازه $[0, 2\pi]$ چند بار یکدیگر را قطع می‌کنند یا بر هم مماس می‌شوند؟

- ۱ ۱
 ۲ ۲
 ۳ ۳
 ۴ ۴

معادلات OPT

۱۱۰۰ تعداد جواب‌های معادله $7 \cos^3 x - 3 \cos 2x = 1$ در بازه $[0, 2\pi]$ کدام است؟

- ۱ ۶
 ۲ ۵
 ۳ ۲
 ۴ صفر

۱۱۰۱ تعداد جواب‌های معادله $-2 = 3 \cos^2 x + 2 \cos^2 2x$ در بازه $[0, 2\pi]$ کدام است؟

- ۱ ۶
 ۲ ۴
 ۳ ۲
 ۴ صفر

۱۱۰۲ جواب‌های عمومی معادله $3 = \cos x + \cos 2x + \cos^3 x$ به کدام صورت است؟

- ۱ $\frac{k\pi}{3}$
 ۲ $\frac{k\pi}{6}$
 ۳ $\frac{2k\pi}{3}$

۱۱۰۳ معادله $5 = 2 \sin^2 x - 2 \sin 3x$ در بازه $[0, 2\pi]$ چند جواب دارد؟

- ۱ صفر
 ۲ ۱
 ۳ ۲
 ۴ ۳

۱۱۰۴ جواب کلی معادله مثلثاتی $8 = 5 \cos^3 x + 3 \cos x$ به کدام صورت است؟

- ۱ $\frac{2k\pi}{3}$
 ۲ $k\pi$
 ۳ $2k\pi$
 ۴ $\frac{2k\pi}{2}$

(کوربی قارچ - ۱۳۰۰)

۱۱۰۵ تعداد جواب‌های معادله مثلثاتی $-2 = 5 \sin^2(x) + 2 \cos(3x)$ در بازه $[-\pi, \pi]$ کدام است؟

- ۱ ۱
 ۲ ۲
 ۳ ۵
 ۴ ۷

معادلات 2α

۱۱۰۶ معادله $0 = \cos 2x - \cos x + 1$ چند جواب در بازه $[0, 2\pi]$ دارد؟

- ۱ ۲
 ۲ ۳
 ۳ ۴
 ۴ ۶

1107 جواب کلی معادله مثلثاتی $\cos 2x + 2\cos^2 x = 0$ کدام است؟

- $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$
 $k\pi \pm \frac{\pi}{3}$
 $\frac{k\pi}{2} \pm \frac{\pi}{3}$
 $k\pi \pm \frac{\pi}{6}$

1108 اگر یکی از ریشه‌های معادله $4\sin x \cos x + a = 0$ باشد، انحراف معیار تمام جواب‌های معادله در بازه $[2\pi, 3\pi]$ کدام است؟

- $\frac{\pi}{12}$
 $\frac{\pi}{6}$
 $\frac{5\pi}{6}$
 $\frac{11\pi}{6}$

1109 مجموع جواب‌های معادله مثلثاتی $\sin(\frac{5\pi}{6}) + \sin(\frac{\pi}{4} + x) \sin(\pi + x) = 0$ در بازه $[0, \pi]$ کدام است؟

- $\frac{3\pi}{2}$
 $\frac{15\pi}{4}$
 2π
 π

1110 معادله $\log_2 \sin x + \log_2 \cos x = -2$ در بازه $[0, 2\pi]$ چند ریشه دارد؟

- 1
 2
 3
 4

1111 اگر $x = \alpha$ یکی از ریشه‌های معادله $\cos x = 1 - \sin \frac{x}{2}$ باشد، $\tan 2\alpha$ کدام است؟ $(0 < \alpha < \frac{\pi}{4})$

- $\sqrt{3}$
 $-\sqrt{3}$
 $\frac{\sqrt{3}}{3}$
 $-\frac{\sqrt{3}}{3}$

1112 چارک اول جواب‌های معادله مثلثاتی $\tan x = \sin 2x$ در بازه $[0, 4\pi]$ کدام است؟

- π
 $\frac{7\pi}{4}$
 2π
 $\frac{7\pi}{8}$

1113 تعداد جواب‌های معادله $2(\sin x + \cos x) = 1 + 2\sin 2x$ در بازه $[0, 2\pi]$ کدام است؟

- 2
 3
 4
 5

1114 انحراف معیار جواب‌های معادله مثلثاتی $\sin(\frac{12\pi}{11}) + \sin(\frac{\pi}{4} - x) \sin x = 0$ در بازه $[0, \pi]$ کدام است؟

- $\frac{\pi}{11}$
 $\frac{\pi}{22}$
 $\frac{9\pi}{44}$
 $\frac{9\pi}{22}$

1115 یک تاس را پرتاب کرده و عدد رو شده را به جای a در معادله مثلثاتی $\sin 2x - a \sin x - \cos x + \frac{a}{4} = 0$ قرار می‌دهیم احتمال آن که انتهای

کمان‌های جواب‌های معادله فقط روی دو نقطه از دایره مثلثاتی قرار بگیرند چقدر است؟

- $\frac{1}{6}$
 $\frac{1}{3}$
 $\frac{2}{3}$
 $\frac{5}{6}$

1116 معادله $\tan x + \cot x = 4$ در بازه $[0, 2\pi]$ چند ریشه دارد؟

- 2
 4
 6
 8

1117 جواب‌های کلی معادله مثلثاتی $2 \tan x \cos^2 x = 1$ به کدام صورت است؟

- $k\pi - \frac{\pi}{4}$
 $k\pi + \frac{\pi}{4}$
 $\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{4}$
 $2k\pi + \frac{\pi}{4}$

1118 معادله $|\sin 2x| = \cos x$ در بازه $[0, 2\pi]$ چند جواب دارد؟

- 2
 4
 6
 8

1119 مجموع جواب‌های معادله مثلثاتی $\sin^2 x + \cos^2 x = \frac{1}{4}$ در بازه $[0, 2\pi]$ کدام است؟

- $\frac{5\pi}{2}$
 3π
 $\frac{7\pi}{2}$
 4π

۶ از ضابطه $f(a) = a^2 + 4a$ و از ضابطه پایین $f(a) = 3a + 2$ است، حال برای این که $f(x)$ تابع باشد، لازم است که این دو مقدار یکسان باشند:

$$a^2 + 4a = 3a + 2 \Rightarrow a^2 + a - 2 = 0 \Rightarrow a = -2 \text{ یا } a = 1$$

مثلاً به ازای $a = -2$ داریم:

$$f(x) = \begin{cases} x^2 + 4x & ; x \geq -2 \\ 2x & ; x \leq -2 \end{cases} \Rightarrow f(1) = 1^2 + 4(1) = 5$$

البته به ازای $a = 1$ نیز باز هم به همین نتیجه می‌رسیم.

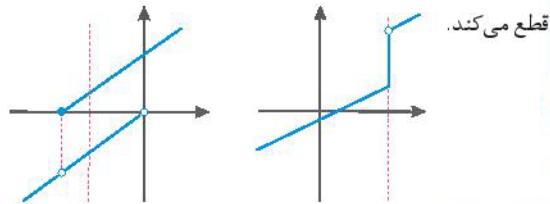
نکته تابع چند ضابطه‌ای: یک رابطه‌ی چند ضابطه‌ای مانند $f(x) = \begin{cases} g(x) & ; x \geq a \\ h(x) & ; x \leq a \end{cases}$ در صورتی تابع است که: $g(a) = f(a) = h(a)$ خود ضابطه‌ها یعنی $h(x)$ ، $g(x)$ تابع باشند.

۷ برای تابع بودن باید مقدار تابع در $x = 1$ ، $x = 2$ با هم برابر باشند، یعنی:

$$x = 1 \Rightarrow a + b = 0 \Rightarrow a = -b$$

$$x = 2 \Rightarrow 2a + b = 8$$

۸ نمودار الف و د تابع هستند. اما نمودارهای ب و ج تابع نیستند، چون بعضی خط‌های موازی محور y ها نمودار را در بیش از یک نقطه قطع می‌کند.

نکته در نمودار تابع هر قطعه عمودی در فاصله، باید آن را در اکثر یک نقطه قطع کند.

تابع است تابع است تابع نیست تابع نیست تابع است

۹ همان‌طور که دیده می‌شود از a دو پیکان خارج شده که برای تابع بودن باید انتهایی دو پیکان یکسان باشد. پس باید $a + 1 = 3$ باشد و این یعنی $a = 2$ با قرار دادن $a = 2$ می‌فهمیم که $f = \{(2, 2), (3, 5)\}$ پس $f(3) = 5$ خواهد بود. [اگر $(a, b) \in f$ باشد، آنگاه می‌نویسیم $f(a) = b$]

نکته تابع پیکانی: اگر یک رابطه به صورت نمودار پیکانی داده شود، در صورتی تابع است که از هر عضو مجموعه اول دقیقاً یک پیکان (نه بیش‌تر نه کم‌تر) خارج شود.

اگر گفته شود یک نمودار پیکانی تابع است ولی از یک عضو مجموعه اول دو پیکان خارج شود و به اعداد Δ و Δ وصل شود، الزاماً باید $\Delta = \Delta$ باشد.

توجه ۱: اگر از یک عضو پیکانی خارج نشود آن رابطه تابع نیست.

توجه ۲: اگر به یک یا چند عضو از مجموعه دوم پیکانی وارد نشود یا چند پیکان به یک عضو وارد شود، فکلی در تابع بودن ایراد نمی‌شود.

پاسخ‌نامه فصل اول
کتاب
Chapter 1

۱ برای حل این تست ابتدا به نکته زیر توجه کنید:

نکته طبق تعریف تابع، اگر تابع f به صورت $f: A \rightarrow B$ تعریف شده باشد، آنگاه مجموعه A دامنه تابع و مجموعه B هم‌دامنه تابع تعبیر می‌شود. در ضمن وقتی یک تابع از A به B می‌نویسیم باید تمام عضوهای مجموعه A در مؤلفه‌های اول تابع f استفاده شوند ($D_f = A$) و بررد تابع نیز زیرمجموعه‌ای از هم‌دامنه است بنابراین $(R_f \subseteq B)$

پس گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴ نادرست می‌باشند و فقط گزینه ۲ صحیح است.

۲ در گزینه ۲ برد تابع [یعنی سایه نمودار روی محور y ها] برابر $[0, +\infty)$ است، در صورتی که هم دامنه تابع \mathbb{R}^+ است که شامل عدد صفر نمی‌باشد، در حالی که می‌دانیم برد تابع باید زیرمجموعه‌ای از هم‌دامنه تابع باشد. در سایر گزینه‌ها برد تابع، زیرمجموعه‌ای از مجموعه هم دامنه داده شده می‌باشد.

۳ با توجه به این که دو زوج مرتب $(3, m+2)$ ، $(3, m^2)$ مؤلفه اول یکسان دارند، باید مؤلفه‌های دوم آن‌ها نیز با هم برابر باشد، یعنی:

$$m^2 = m + 2 \Rightarrow m^2 - m - 2 = 0 \Rightarrow m = 2, -1$$

$$(m-2)(m+1) = 0$$

۱ به ازای $m = 2$ دو زوج مرتب $(2, 4)$ ، $(2, 1)$ به وجود می‌آید که تابع بودن f را رد می‌کند، پس $m = 2$ غیر قابل قبول است.

۲ به ازای $m = -1$ هیچ دو زوج مرتبی دارای مؤلفه‌های اول یکسان نیستند، پس تنها به ازای $m = -1$ رابطه داده شده تابع است، بنابراین:

$$f(3) = m^2 = (-1)^2 = 1$$

نکته اگر یک رابطه به صورت مجموعه‌ای از زوج‌های مرتب داده شود، در صورتی تابع است که هیچ دو زوج مرتبی دارای مؤلفه اول یکسان نباشد. [یعنی اگر دو زوج مرتب دارای مؤلفه اول یکسان باشند، باید مؤلفه‌های دوم آن‌ها نیز یکسان باشند]

۴ برای آن که رابطه داده شده تابع نباشد، باید ورودی‌های یکسان، خروجی‌های متفاوتی داشته باشند، پس اگر m یکی از مقادیر ۲ یا ۳ باشد، رابطه داده شده تابع نیست، پس مجموع مقادیر ممکن برای m برابر $2 + 3 = 5$ می‌باشد. توجه داشته باشید که اگر $m = 1$ باشد، زوج مرتب تکراری $(1, 3)$ به وجود می‌آید که در این حالت رابطه داده شده تابع می‌باشد.

۵ چون در تابع هیچ دو زوج مرتبی نباید مؤلفه اول یکسان داشته باشند، پس از بین زوج مرتب‌های $(1, 2)$ ، $(1, 4)$ باید یکی را حذف کنیم و از بین زوج مرتب‌های $(2, 4)$ ، $(2, 2)$ ، $(2, 3)$ باید دو تا را حذف کنیم. بنابراین با حذف حداقل ۳ زوج مرتب رابطه فوق یک تابع خواهد شد.

طریقه حل

فصل ۱: تابع

مباحث مشترک

رابطه تکراری و همزمان پاسخ دو منبعی هم‌گرا

Hercules

332

تربیع یک به یک

اگر $g(x)$ تابعی یک به یک باشد، آنگاه از $f(g(x)) = h(x)$ نتیجه می‌گیریم که $y = f(x)$ تابع است. بد نیست چند مثال معروف توابع یک‌به‌یک را هم بلد باشیم:

۱۱) $g(x) = ax + b$ با شرط $a \neq 0$

۱۲) $g(x) = a\sqrt{ax+b}$ (با شرط $aa' \neq 0$)

۱۳) $g(x) = \frac{ax+b}{cx+d}$ (با شرط $ad-bc \neq 0$)

۱۴) $g(x) = a^x$ ۱۵) $g(x) = \log_a x$ ۱۶) $a(x) = ax^{n+1} + b$

۱۷) با قرار دادن $X = 1/2$ و $X = 1$ می‌فهمیم که $f(1) = 1/2$ ، $f(1) = 1$ پس تابع نیست. *

۱۸) $f(|x|) = x^2 + 3 = |x|^2 + 3 \Rightarrow f(x) = x^2 + 3$ ✓

۱۱۴) ضابطه‌هایی تابع هستند که به ازای هر مقدار X ، تنها یک مقدار برای Y بدهند. در تشخیص این که یک ضابطه تابع باشد یا نه، گاهی بهتر است از رسم

کمک بگیریم یا این که به نحو خوبی عددگذاری کنیم.

الف) $\sqrt{y-2} + \sqrt{2-y} = x$: در این جا به علت وجود عبارت $\sqrt{y-2}$ باید $y \geq 2$ باشد. اما چون $\sqrt{2-y}$ هم داریم، پس باید $y \leq 2$ از این دو شرط به دست آمده می‌فهمیم که باید $y = 2$ باشد. پس:

$y=2 \Rightarrow x = \sqrt{0} + \sqrt{0} \Rightarrow x=0 \Rightarrow (0, 2)$

این ضابطه فقط همین یک نقطه $(0, 2)$ است. لذا تابع است. ✓

ب) با قرار دادن $X = 4$ در این رابطه به دو مقدار می‌رسیم: $y = 2$ از ضابطه بالا و $y = 1$ از ضابطه پایین پس هم $(4, 2)$ و هم $(4, 1)$ در این ضابطه صدق می‌کند.

لذا این ضابطه یک تابع نیست. *

ج) ضابطه های بالا و پایین تابع هستند. ✓

اما باید نقطه مرزی $X = 2$ را بررسی کنیم:

تابع نیست $\Rightarrow 6 \neq 3 \Rightarrow f(2) = 6$: ضابطه پایین $f(2) = 3$: ضابطه بالا

۱۵) به بررسی موارد می‌پردازیم:

الف) به ازای X دلخواه ۴ داریم:

$|y-2| + 3 - 4 = 0 \Rightarrow |y-2| = 1 \Rightarrow y-2 = \pm 1 \Rightarrow y = 3, 1$

چون به ازای یک مقدار X برای Y دو مقدار به دست آمد، این رابطه تابع نیست.

تذکره

معمولاً رابطه‌هایی که در آن Y دارای توان زوج یا فرد مطلق یا جزء صحیح باشد، مشکوک به تابع نبودن هستند اما باز هم نیاز به بررسی دارد مثلاً رابطه $x^2 + y^2 = 0$ تابع است چون این رابطه تنها شامل یک نقطه $(0, 0)$ است.

ب) $x^2 = t \Rightarrow x = \pm\sqrt{t} \Rightarrow f(t) = \pm\sqrt{t} \Rightarrow f(x) = \pm\sqrt{x}$

به ازای یک X دلخواه، مثلاً $X = 4$ دو مقدار ± 2 برای Y به دست می‌آید و این

یعنی، این رابطه تابع نیست. *

ج) $\frac{x}{y} + \frac{y}{x} = -2 \Rightarrow \frac{x^2 + y^2}{xy} = -2 \Rightarrow x^2 + y^2 = -2xy$

$\Rightarrow x^2 + y^2 + 2xy = 0 \Rightarrow (x+y)^2 = 0 \Rightarrow x+y=0 \Rightarrow y=-x$

به ازای هر X فقط و فقط یک مقدار برای Y داریم و این یعنی، Y تابعی بر حسب متغیر X است.

۱۰) به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

۱) دو زوج مرتب $(4, 2)$ ، $(4, 3)$ ، $(4, 2)$ را داریم و تابع نمی‌باشد. ($\sqrt{16} = 4$)

۲) هر عدد مثبت دارای دو ریشه دوم قرینه است، به عنوان مثال، ریشه‌های دوم

عدد ۱۶ اعداد $4, -4$ می‌باشند، پس تابع نیست. ($x^2 = 16 \Rightarrow x = \pm 4$)

۳) به ازای هر فرد در یک زمان معین یک عدد به عنوان وزن مشخص می‌شود و تابع است.

۴) از عدد ۲ دو پیکان خارج شده، پس تابع نیست.

۱۱) چون از -3 دو پیکان خارج شده باید داشته باشیم:

اگر $a = 3$ باشد، خواهیم داشت: $3a = a + 6 \Rightarrow 2a = 6 \Rightarrow a = 3$

$f = \{(2, b+2), (2, b^2), (-3, 9)\}$ تابع $\rightarrow b^2 = b + 2$

$\Rightarrow b^2 - b - 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} b=2 \\ b=-1 \end{cases} \Rightarrow ab = -3, 6$
($(b-2)(b+1)$)

بنابراین حداکثر مقدار ممکن برای ab عدد ۶ است.

۱۷) به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

۱) $y = \sqrt{x^2} \Rightarrow y = |x|$

به ازای هر X ، برای Y فقط و فقط یک مقدار داریم. پس تابع است. ✓

۲) $\sqrt{y^2} = x \Rightarrow x = |y|$

به ازای X دلخواه ۱، برای Y دو مقدار ± 1 به دست می‌آید و تابع نیست. *

۳) به ازای $X = -1$ داریم: $-1 + |y| = 0 \Rightarrow |y| = 1 \Rightarrow y = \pm 1$

پس برای Y دو مقدار به دست می‌آید و تابع نیست. *

۴) به ازای $X = -1$ داریم:

$[y] + [-1] = 0 \Rightarrow [y] - 1 = 0 \Rightarrow [y] = 1 \Rightarrow 1 \leq y < 2$

به ازای $X = -1$ برای Y بیشمار مقدار به دست می‌آید، پس رابطه داده شده تابع نیست. *

۱۳) قبل از حل تست به نکته زیر توجه کنید:

نکته

برای تشخیص تابع بودن رابطه‌هایی که به صورت فرمولی و ضابطه بیان می‌شوند می‌توان از مثال نقض استفاده کرد، یعنی اگر به ازای یک X بیش از یک مقدار برای Y به دست آمد، آن رابطه تابع نیست.

در واقع رابطه‌ای تابع است که بتوان Y را بر حسب X و به صورت $y = f(x)$ نشان داد و منظور از $f(x)$ یک رابطه بر حسب ورودی است.

به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

۱) اگر $f(4x+3) = 2x+3$ باشد، آنگاه: $4x+3 = T \Rightarrow x = \frac{T-3}{4}$

$f(T) = 2(\frac{T-3}{4}) + 3 = \frac{T-3}{2} + 3 = \frac{T+3}{2}$

بنابراین $f(x) = \frac{x+3}{2}$ یک تابع خطی است. ✓

نکته

اگر $a \neq 0$ و $f(ax+b) = a'x+b'$ باشد، آنگاه $f(x)$ یک تابع است و به طور کلی اگر $g(x)$ یک تابع باشد و $f(ax+b) = g(x)$ آنگاه $f(x)$ هم تابع است.

۲) اگر $f(x^2+1) = x^2+2 = x^2+1+1$ باشد، پس $f(x) = x+1$ است که می‌دانیم

یک تابع است. ✓

صفحه ۱: تابع

مبانی مشترک
رأسی تدریسی و مسلمانان با هم خوشبختی می‌کنند
Hercules

نکته اگر تابعی به صورت $f(x) = \dots$ بود برای پیدا کردن $f(u)$ در عبارت به جای همه x ها u را قرار می‌دهیم.

۱۱ $f(x) = \sqrt{x^2 + 3} \Rightarrow f(2) = \sqrt{2^2 + 3} = \sqrt{7}$

۱۲ $f(x) = x + \frac{1}{x} \Rightarrow f(x^2 - 1) = (x^2 - 1) + \frac{1}{(x^2 - 1)}$

۱۳ $f(x) = x^2 + 2x + 1 \Rightarrow f(\Delta) = \Delta^2 + 2\Delta + 1$

اما به عنوان مثال اگر $f(2x + 3)$ را داشته باشیم و $f(9)$ را بخواهیم باید مقداری از x را پیدا کنیم که به ازای آن $2x + 3 = 9$ شود، یعنی: $2x + 3 = 9 \Rightarrow 2x = 6 \Rightarrow x = 3$ حال در طرف دوم هر جا x داریم به جای آن ۳ می‌گذاریم.

مثال $f\left(\frac{x}{2} + 1\right) = \frac{2x - 1}{x} \Rightarrow f(\Delta) = ?$

$\frac{x}{2} + 1 = \Delta \Rightarrow \frac{x}{2} = \Delta - 1 \Rightarrow x = 2\Delta - 2 \Rightarrow f(\Delta) = \frac{2 \times (2\Delta - 2) - 1}{2\Delta - 2} = \frac{4\Delta - 5}{2\Delta - 2}$

۶۱ برای آن که از $f(x + \frac{1}{x})$ به $f(2)$ برسیم، فقط کافیست $x = 1$ باشد:

$x = 1 \Rightarrow f(1 + 1) = \frac{1}{(1)^2 + 1} \Rightarrow f(2) = \frac{1}{2}$

۶۲ با جایگذاری $x = 1, x = 4$ داریم:

$\begin{cases} x = 4 \Rightarrow f(\sqrt{4}) = 4 + 2\sqrt{4} = 8 \Rightarrow f(2) = 8 \\ x = 1 \Rightarrow f(\sqrt{1}) = 1 + 2\sqrt{1} = 3 \Rightarrow f(1) = 3 \end{cases}$

$f(2) - f(1) = 8 - 3 = 5$ بنابراین داریم:

۶۳ برای محاسبه $f(\sqrt{2})$ باید $f(\sqrt{x} + 1) = \sqrt{x} + 1$ باشد، پس داریم:

$\sqrt{x} + 1 = \sqrt{2} \xrightarrow{\text{توان ۲}} x + 2\sqrt{x} + 1 = 2 \Rightarrow x + 2\sqrt{x} = 1$

در نتیجه:

$f(\sqrt{x} + 1) = x + 2\sqrt{x} + 2 \Rightarrow f(\sqrt{2}) = 1 + 2 = 3$

۶۴ ابتدا باید مقدار $f(-144)$ را به دست آوریم:

$f(-144) = \sqrt{-144 + 2|-144|} = \sqrt{-144 + 2(144)} = \sqrt{144} = 12$

حال باید $f(12)$ را محاسبه کنیم.

$f(12) = \sqrt{12 + 2|12|} = \sqrt{12 + 24} = \sqrt{36} = 6$

۶۵ کفایست $f(2), f(-1)$ را محاسبه کنیم و باهم مساوی قرار دهیم:

$\begin{cases} f(2) = -4 + 5 - a = 1 - a \\ f(-1) = 1 - 2 - 4 = -5 \end{cases} \xrightarrow{f(2)=g(-1)} 1 - a = -5 \Rightarrow a = 6$

۶۶ در تابع f داریم $f(3) = 4, f(-2) = 3$ حال نقاط $(3, 0), (-4, 2)$ روی نمودار تابع g قرار دارند، پس:

$g(-4) = 2, g(3) = 0 \Rightarrow \frac{f(3) + g(-4)}{f(-2) + g(3)} = \frac{4 + 2}{3 + 0} = \frac{6}{3} = 2$

۱۳ با مربع کامل کردن داریم: $(y-1)^2 + x^2 = 0 \Rightarrow y = 1, x = 0$

این رابطه یک نقطه است، پس تابع است. ✓

بنابراین فقط موارد ۱۴ و ۱۵ تابع می‌باشند.

۱۶ بررسی موارد

الف خیلی بیشتر از یک نقطه ایراد دارد. مثلاً $(1, 1), (1, 1/5), (1, 1/2), (1, 1/6)$

و... همه این نقاط در $[x] = [y]$ صدق می‌کند. پس با حذف یک نقطه، این رابطه به تابع تبدیل نمی‌شود. ✗

ب مشکل بیشتر از یک نقطه است. نقاط $(1, 1), (1, -1), (2, 2), (2, -2)$

همه روی نمودار $|x| = |y|$ قرار دارند. تا همین جابه حذف حداقل دو نقطه نیاز داریم. ✗

۱۷ کفایست یکی از آن دو نقطه توپ را حذف کنیم. [فرقی ندارد کدام یکی]. بعد از آن به نمودار یک تابع می‌رسیم. ✓

۱۸ در این نمودار با حذف نقطه $A(a, -1)$ یا $B(a, 2)$ نمودار تبدیل به تابع خواهد شد. ✓

۱۹ با توجه به تعریف تابع، از هر عضو مجموعه A ، فقط و فقط یک

پیکان به سمت عضوی از مجموعه B خارج می‌شود، به ازای هر عضو A دقیقاً n انتخاب برای خارج شدن هر پیکان وجود دارد و با توجه به اینکه مجموعه A دارای m عضو است، بنابراین طبق اصل ضرب، کل حالات برابر است با:

$n \times n \times n \times \dots \times n = n^m$

نکته اگر مجموعه A دارای m عضو و مجموعه B دارای n عضو باشند، تعداد

n^m تابع از A به B می‌توان تعریف کرد.

۱۸

$f(2 + \sqrt{3}) = 2 + \sqrt{3} + \frac{1}{2 + \sqrt{3}} \times \frac{2 - \sqrt{3}}{2 - \sqrt{3}} = 2 + \sqrt{3} + 2 - \sqrt{3} = 4$

$f(2 - \sqrt{3}) = 2 - \sqrt{3} + \frac{1}{2 - \sqrt{3}} \times \frac{2 + \sqrt{3}}{2 + \sqrt{3}} = 2 - \sqrt{3} + 2 + \sqrt{3} = 4$

بنابراین حاصل عبارت برابر ۸ است.

۱۹

۱۹ باید ببینیم که هر ورودی تابع $f(x)$ ، مقدار خروجی آن به ازای کدام ضابطه به دست می‌آید، ابتدا $f(x)$ را کمی مرتب می‌کنیم:

$f(x) = \begin{cases} -3x & ; x < -1 \\ (x-1)^2 - 1 & ; -1 < x < 1 \\ 2x - 1 & ; x > 1 \end{cases}$

$-\frac{5}{3} < -1 \Rightarrow f(-\frac{5}{3}) = -3(-\frac{5}{3}) = 5$

$-1 < -\sqrt{2} + 1 < 1 \Rightarrow f(-\sqrt{2} + 1) = (-\sqrt{2} + 1 - 1)^2 - 1 = 2 - 1 = 1$

$\Rightarrow f(-\frac{5}{3}) + f(-\sqrt{2} + 1) = 5 + 1 = 6$

۲۰ لازم نیست $f(x)$ را حساب کنید، فقط کفایست مقدار منسبی به

جای x عددگذاری کنید تا در $f(3x + 2)$ به $f(8)$ برسیم. این مقدار مناسب $x = 2$ است:

$3x + 2 = 8 \Rightarrow x = 2 \Rightarrow f(8) = \sqrt{2(2^2)} + 1 = 4 + 1 = 5 = 2 + 3$

طریقه

نوع ۱: تابع

مفاهیم مشترک
رأسی تکراری و همپایان تابع دو منحنی هم‌رنگ

Hercules

۶۳۶ | ۴ | AB قسمتی از محیط دایره‌ای به شعاع $600 + 6400$ کیلومتر است.

برای به دست آوردن این قسمت از محیط از تناسب استفاده می‌کنیم:

$$\begin{array}{|c|c|} \hline 36^\circ & 2\pi r \\ \hline 45^\circ & x \\ \hline \end{array} \Rightarrow x = \frac{45^\circ \times 2 \times \pi \times r}{36^\circ} = \frac{\pi \times 7000}{4} = 1750\pi$$

در هر ساعت این ملهواره 10π کیلومتر را طی می‌کند، پس برای طی 1750π کیلومتر به ۱۷۵ ساعت زمان نیاز دارد.

۶۳۷ | ۳ | مساحت قسمتی از دایره را می‌خواهیم، پس از تناسب با یک دایره

کامل استفاده می‌کنیم:

$$\begin{array}{|c|c|} \hline 36^\circ & \pi r^2 \\ \hline 6^\circ & x \\ \hline \end{array} \Rightarrow x = \frac{6^\circ \times \pi r^2}{36^\circ} = \frac{\pi}{6} \times \frac{36}{\pi} = 6$$

۶۳۸ | ۳ | می‌دانیم عقربه ساعت‌شمار در ۱۲ ساعت 2π رادیان دوران می‌کند،

پس داریم:

$$\begin{array}{|c|c|} \hline 2\pi & 12 \\ \hline \frac{3\pi}{5} & x \\ \hline \end{array} \Rightarrow x = \frac{\frac{3\pi}{5} \times 12}{2\pi} = \frac{18}{5} \text{ h} \xrightarrow{\times 60} 216 \text{ min}$$

۶۳۹ | ۳ | برای حل این تست ابتدا به نکته زیر توجه کنید:

نکته در دایره به شعاع r طول کمان l رو به زاویه مرکزی θ رادیان از رابطه زیر

$$L = r \cdot \theta$$

به دست می‌آید:

$$L = r \cdot \theta \Rightarrow 15 = \frac{5}{4} \times r \Rightarrow r = 12 \Rightarrow S = \pi r^2 = 144\pi$$

۶۴۰ | ۳ | بررسی موارد

الف) زوایه‌های زیر ساق تقریباً برابر 57° هستند پس زاویه رأس مثلث مذکور برابر $66^\circ = 180^\circ - 2(57^\circ)$ است. می‌دانیم در هر مثلث ضلع رو به زاویه بزرگتر، بزرگتر از ضلع رو به زاویه کوچکتر است. پس در این مثلث قاعده از ساق‌ها بزرگتر است. *

ب) با توجه به رابطه $\theta = \frac{L}{R}$ داریم: $\pi = \frac{L}{14} \Rightarrow L = \pi = 3/14$ ✓

ج) مجموع زوایای داخلی هر مثلث 180° درجه یا π رادیان است، زوایای داده شده اصلاً تشکیل مثلث نمی‌دهند زیرا:

$$\frac{2\pi}{3} + \frac{\pi}{9} + \frac{7\pi}{36} = \frac{24\pi + 4\pi + 7\pi}{36} = \frac{35\pi}{36} \neq \pi$$

د) عدد π نسبت محیط دایره به قطر آن است که تقریباً $3/14$ می‌باشد، در

واقع π رادیان [تقریباً $3/14$ رادیان] معادل 180° درجه است. *

۶۴۱ | ۲ | قبل از حل تست به نکته زیر توجه کنید:

نکته اندازه کمان l رو به زاویه α در دایره به شعاع r برابر است با:

$$L = \frac{\alpha}{360} (2\pi r)$$

$$L = \frac{1^\circ}{360} (2\pi \times 9) = \frac{\pi}{2}$$

۶۳۱ | ۲ | $15^\circ = 15 \times \frac{\pi}{180} = \frac{\pi}{12} \text{ rad}$ $18^\circ = 18 \times \frac{\pi}{180} = \frac{\pi}{10} \text{ rad}$

نکته به طور کلی اگر D اندازه یک زاویه بر حسب درجه و R اندازه زاویه بر حسب

$$\frac{D}{180} = \frac{R}{\pi}$$

رادیان باشد آنکه همواره داریم: با توجه به نکته فوق می‌توان گفت برای تبدیل یک زاویه به رادیان باید آن را π در کنیم یعنی در $\frac{\pi}{180}$ ضرب کنیم و برای تبدیل یک زاویه به درجه، آن را بدون π می‌کنیم؛ یعنی در $\frac{180}{\pi}$ ضرب می‌کنیم. [شبهه استوکلیومتری در شیمی]

۶۳۲ | ۱ | هر π رادیان معادل 180° است. بنابراین به جای π رادیان معادل آن

یعنی 180° را قرار می‌دهیم:

$$\frac{2\pi}{9} \text{ rad} = \left(\frac{2 \times 180}{9}\right)^\circ = 40^\circ$$

۶۳۳ | ۴ | رادیان همان $\frac{\pi}{5} = 36^\circ$ درجه است. لذا:

$$\begin{cases} x + y = 60^\circ \\ x - y = 36^\circ \end{cases} \Rightarrow x = 48^\circ, y = 12^\circ$$

۶۳۴ | ۳ | زوایه‌های مثلث را $A, B, \frac{\pi}{3}$ در نظر بگیریم. از آن‌جا که جمع زوایه‌های

هر مثلثی 180° یا π رادیان است داریم:

$$\begin{cases} A + B + \frac{\pi}{3} = \pi \\ A - B = \frac{\pi}{12} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} A + B = \frac{2\pi}{3} \\ A - B = \frac{\pi}{12} \end{cases} \Rightarrow A = \frac{3\pi}{8}, B = \frac{7\pi}{24}$$

بنابراین زوایه‌ها $\frac{\pi}{3}, \frac{7\pi}{24}, \frac{3\pi}{8}$ هستند که نسبت آن‌ها $\frac{1}{3}, \frac{7}{24}, \frac{3}{8}$ است. با ضرب کردن نسبت‌ها در ۲۴ به اعداد ۸، ۷، ۹ می‌رسیم.

۶۳۵ | ۲ | در واقع قسمتی از محیط دایره را می‌خواهیم که کمتری به طول

$15 - 10 = 5^\circ$ درجه از دایره جدا می‌کند. اگر محیط کل دایره (یعنی 360°) را می‌خواستیم محیط دایره $2\pi r$ بود، حال که محیط قسمتی از آن را می‌خواهیم از تناسب استفاده می‌کنیم:

$$\begin{array}{|c|c|} \hline 36^\circ & 2\pi r \\ \hline 15^\circ & x \\ \hline \end{array} \Rightarrow x = \frac{15^\circ \times 2\pi r}{36^\circ} = \frac{3/14 \times 6400}{12} = 1675$$

نکته می‌دانیم محیط هر دایره برابر $2\pi r$ و مساحت آن برابر πr^2 است. حال اگر

بفرض طول کمان α درجه یا مساحت قطاع α درجه یا زمان سپری شده بعد از α° دوران عقربه ساعت‌شمار یا دقیقه‌شمار را پیدا کنیم، می‌توانیم از یک جدول تناسب استفاده کنیم.

36°	$2\pi r$	36°	πr^2	36°	12 h	36°	6 min
α°	x	α°	x	α°	x	α°	x

طول کمان مساحت قطاع ساعت شمار دقیقه شمار

کتابخانه

فصل ۲: مثلث

مباحث مشترک
رأی تکراری و نامتجان پاسخ‌ها منتهی می‌شود

Hercules

حال برای تبدیل α به رادیان آن را در $\frac{\pi}{180}$ ضرب می‌کنیم:

$$\alpha = \frac{45}{2\pi} \times \frac{\pi}{180} = \frac{1}{8} \text{ rad}$$

نکته اندازه کمان $\frac{1}{4}$ شعاع دایره است. پس زاویه $\hat{O} = \frac{1}{4} \text{ rad}$ و نظر به این که

$$\alpha = \frac{\hat{O}}{r} = \frac{1}{4} \text{ rad} \text{ می‌فهمیم که}$$

۴۵۱ می‌دانیم که مسافت طی شده هر دو چرخ همواره با هم مساوی است، یعنی در این مسئله چرخ بزرگتر هم 18π متر طی کرده است، بنابراین داریم:

$$L = \frac{\alpha}{360} (2\pi r) \Rightarrow 18\pi = \frac{\alpha}{360} (2\pi \times 1/2) \Rightarrow \alpha = 7/5 \times 360^\circ$$

حال برای تبدیل درجه به رادیان زاویه را در $\frac{\pi}{180}$ ضرب می‌کنیم:

$$\alpha = 7/5 \times 360^\circ \times \frac{\pi}{180} = 15\pi$$

۴۵۲ نسبت شعاع‌ها $\frac{6}{4} = \frac{3}{2}$ است. پس نسبت محیط‌ها هم $\frac{3}{2}$ است. یعنی

وقتی چرخ کوچکتر $\frac{15\pi}{4}$ رادیان می‌چرخد، چرخ بزرگتر $\frac{2}{3}$ این مقدار می‌چرخد.

$$\frac{2}{3} \times \frac{15\pi}{4} = \frac{5\pi}{2}$$

یعنی:

نکته به طور کلی اگر دو قرقره به شعاع‌های r_A و r_B که توسط تسمه به هم متصل شده

باشند و قرقره A به اندازه θ_A رادیان و قرقره B به اندازه θ_B رادیان دور آن کند آنگاه:

$$r_A \theta_A = r_B \theta_B$$

$$4 \times \frac{15\pi}{4} = 6 \times \theta_B \Rightarrow \theta_B = \frac{5\pi}{2}$$

۴۵۳ زاویه چرخش چرخ کوچک را θ_A و چرخ متوسط را θ_B و چرخ بزرگ را θ_C فرض می‌کنیم در این صورت داریم:

$$r_A \cdot \theta_A = r_B \cdot \theta_B \Rightarrow \begin{cases} 3\theta_A = 4\theta_B \\ \theta_A + \theta_B = 2\pi \end{cases} \Rightarrow \theta_A + \frac{3}{4}\theta_A = 2\pi \Rightarrow \theta_A = 16$$

حال رابطه را برای A و C می‌نویسیم:

$$r_A \theta_A = r_C \theta_C \Rightarrow 3 \times 16 = 6 \times \theta_C \Rightarrow \theta_C = 8$$

بنابراین چرخ بزرگ 8 دور چرخیده و هر دور معادل با 2π رادیان است پس 16π رادیان چرخیده است.

۴۵۴ برای حل این تست ابتدا به نکته زیر توجه کنید:

نکته در هر دقیقه عقربه ساعت شمار $(\frac{1}{5} \text{ درجه})$ و عقربه دقیقه شمار 6° می‌پهرزد. یعنی

دقیقه شمار ۱۲ برابر ساعت شمار می‌پهرزد.

پس وقتی ساعت شمار $\frac{\pi}{36}$ چرخیده، حتماً دقیقه شمار $6^\circ = \frac{12\pi}{36}$ چرخیده

است. لذا $10 = \frac{6}{\pi}$ دقیقه زمان گذشته و ساعت $2:10$ است.

۴۵۵ برای حل این تست ابتدا به نکته زیر توجه کنید:

نکته زاویه‌ای که در هر ساعت توسط عقربه ساعت شمار طی می‌شود برابر 30° است.

۴۴۲

$$L = \frac{\alpha}{360} (2\pi r) \Rightarrow \frac{\alpha}{360} (2\pi r) \Rightarrow \alpha = \frac{360}{2\pi} \times \frac{\pi \times 2/12}{360} \Rightarrow \alpha = 57^\circ$$

۴۴۳

$$L = \frac{\alpha}{360} (2\pi r) \Rightarrow 45 = \frac{\alpha}{360} (2\pi \times 30) \Rightarrow \alpha = \frac{45 \times 360}{60\pi} = \frac{270}{\pi}$$

۴۴۴

ابتدا طول مسیر طی شده در یک بار پیمایش مسیر از A تا B را پیدا می‌کنیم، چون زاویه بر حسب رادیان است داریم:

$$L = r \cdot \theta = 3 \times \frac{2\pi}{5} = \frac{6\pi}{5}$$

حال سه بار رفت و برگشت کامل یعنی 6 بار پیمایش مسیر A تا B:

$$L' = 6L = 6 \times \frac{6\pi}{5} = \frac{36\pi}{5}$$

۴۴۵ ابتدا شعاع دایره را به دست می‌آوریم:

$$L = \frac{\alpha}{360} (2\pi r) \Rightarrow \frac{\pi}{6} = \frac{15}{360} (2\pi r) \Rightarrow r = 2$$

حال محیط قطاع OAB برابری است با:

$$p = 2r + \widehat{AB} = 4 + \frac{\pi}{6}$$

۴۴۶ فرض کنیم شعاع دایره r باشد، در این صورت داریم:

$$L = \left(\frac{15}{360}\right) (2\pi r) = 2 \Rightarrow \frac{\pi r}{12} = 2 \Rightarrow r = \frac{24}{\pi}$$

بنابراین مساحت این دایره برابری است با:

$$S = \pi r^2 = \pi \left(\frac{24}{\pi}\right)^2 = \frac{576}{\pi}$$

۴۴۷ می‌دانیم $L = \frac{\alpha}{360} (2\pi r)$ است، بنابراین:

$$\frac{L_1}{L_2} = \frac{\alpha_1}{\alpha_2} \Rightarrow \frac{1/8}{2\pi} = \frac{20^\circ}{\alpha_2} \Rightarrow \alpha_2 = 240^\circ$$

۴۴۸

$$L = \frac{\alpha}{360} (2\pi r) \Rightarrow 1600\pi = \frac{\alpha}{360} (2\pi \times 6400) \Rightarrow \alpha = 45^\circ$$

$$\widehat{A'B'} = \frac{45}{360} (2\pi \times 6400) = \frac{1}{8} (2\pi \times 6400) = 1700\pi$$

۴۴۹ مثلث OAC متساوی الساقین است و زاویه \widehat{AOB} زاویه خارجی این مثلث است، پس:

$$\widehat{AOB} = 20^\circ + 20^\circ = 40^\circ$$

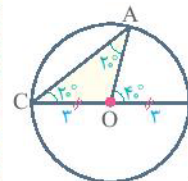
حال طول کمان \widehat{AB} برابری است با:

۴۵۰ ابتدا زاویه $\theta = \widehat{BOA}$ را پیدا می‌کنیم:

$$\widehat{AB} = \frac{\theta}{360} (2\pi r) \Rightarrow 1 = \frac{\theta}{360} (2\pi \times 4) \Rightarrow \theta = \frac{45}{\pi}$$

حال θ زاویه خارجی مثلث BCO است، پس داریم:

$$\theta = \alpha + \alpha \Rightarrow \alpha = \frac{1}{2}\theta = \frac{45}{2\pi}$$

طریقه

مسئله ۲: مشتقات

مبانی مشترک
رأسی آذری و مسلمان با هم دوستی می‌کنند
Hercules

۷۸۳

آزبی خواهید بود

نسبت‌های قرینه کمان را از هم اکنون بلد باشید:

$$\begin{aligned} \sin(-\alpha) &= -\sin \alpha & \cos(-\alpha) &= \cos \alpha \\ \tan(-\alpha) &= -\tan \alpha & \cot(-\alpha) &= -\cot \alpha \end{aligned}$$

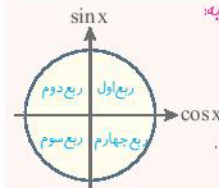
به قول معروف کسینوس منفی‌خوار (منفی را می‌خورد) بقیه سوراخ‌دار. [منفی را بیرون می‌اندازد]

۴ رادیان تقریباً معادل $228^\circ \approx 4 \times 57^\circ$ است که در ناحیه سوم مثلثاتی قرار دارد، بنابراین داریم:

$$\sin(-4) = -\sin(4) = -\sin(228^\circ) > 0$$

$$\cos(-4) = \cos(4) = \cos(228^\circ) < 0$$

تعیین علامت نسبت‌های مثلثاتی در هر ناحیه

۱۱ سینوس بالا و پایین داره (مثل ۷ در دستگاه مختصات)

- اگر بالا باشیم [ربع اول و دوم] سینوس مثبت است.
- اگر پایین باشیم [ربع سوم و چهارم] سینوس منفی است.

۱۲ کسینوس راست و چپ داره (مثل ۸ در دستگاه مختصات)

- اگر راست باشیم [ربع اول و سوم] کسینوس مثبت است.
- اگر چپ باشیم [ربع دوم و چهارم] کسینوس منفی است.

۱۳ می‌دانیم سینوس هر دو بر روی کسینوس نشیند تاژانث پدید آید و برعکس کتاژانث یعنی $\tan x = \frac{\sin x}{\cos x}$ و $\cot x = \frac{\cos x}{\sin x}$ پس برای تعیین علامت تاژانث و کتاژانث کافیست علامت سینوس و کسینوس را در هم ضرب کنیم. مشخص است که تاژانث و کتاژانث همواره هم‌علامت هستند.

۷۸۴

برای این که $P(\cos \theta, \sin \theta)$ و $Q(\sin \theta, \cos \theta)$ در دو ربع مختلف باشند، باید $\sin \theta$ و $\cos \theta$ ناهم‌علامت باشند. دلیل این امر این است اگر $\sin \theta$ و $\cos \theta$ هم‌علامت باشند، آن Q و P هر دو هم‌زمان یا در ربع اول هستند یا ربع سوم. حال برای این که $\sin \theta$ و $\cos \theta$ ناهم‌علامت باشند، باید θ در ربع دوم یا چهارم باشد.

۷۸۵

۱۱ چون $\sqrt{\sin x}$ داریم، پس $\sin x \geq 0$ است. حالا داریم:

$$\cos x = \sin x + \sqrt{\sin x} > 0 \Rightarrow \text{X باید در ربع اول باشد.}$$

همواره مثبت مثبت

۷۸۶

۲ چون $\sin \alpha \cos \alpha < 0$ ، پس سینوس و کسینوس مختلف‌العلامت هستند. یعنی α در ناحیه دوم یا چهارم است. چون $\sqrt{\sin \alpha}$ تعریف می‌شود، پس $\sin \alpha > 0$ است، در نتیجه α در ربع دوم مثلثاتی قرار دارد.

۷۸۷

۳ چون $\sin \alpha \cos \alpha > 0$ است پس سینوس و کسینوس هم‌علامت هستند. یعنی α یا در ناحیه اول است یا در ناحیه سوم. از طرفی $\sin \alpha + \cos \alpha < 0$ است، یعنی جمع دو عبارت هم‌علامت منفی شده است. پس هر دو آن‌ها منفی بوده‌اند. با توجه به توضیحات فوق، α در ناحیه سوم قرار دارد.

۷۸۸ برای حل این تست ابتدا به نکته زیر توجه کنید:

توجه

عبارات $\sin 2x$ ، $\tan x$ ، $\cot x$ همواره هم‌علامت هستند.

بررسی موارد

الف چون $\tan x > 0$ در ربع سوم است پس $\sin 2x > 0$.

ب چون در ربع سوم $\tan x$ ، $\cot x$ مثبت هستند پس مجموع آن‌ها نیز مثبت است.

عبارات داده شده را باز می‌کنیم:

$$\cot x + \cos x = \frac{\cos x}{\sin x} + \cos x = \frac{\cos(1 + \sin x)}{\sin x} = \cot x (1 + \sin x) > 0$$

۷۸۹ برای آنکه $\sqrt{\sin 2a}$ تعریف شود باید $\sin 2a \geq 0$ باشد. می‌دانیم $\sin 2a$ همواره با $\tan \theta$ هم‌علامت است، پس بررسی می‌کنیم به ازای a های

۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، چند مقدار $\tan a$ مثبت است [دقت کنید a برحسب رادیان است]

• $\tan a < 0$ ربع دوم $a = 2 = 2 \times 57^\circ$ $\tan a > 0$ ربع اول $a = 1 = 1 \times 57^\circ$

• $\tan a > 0$ ربع سوم $a = 4 = 4 \times 57^\circ$ $\tan a < 0$ ربع دوم $a = 3 = 3 \times 57^\circ$

• $\tan a < 0$ ربع چهارم $a = 6 = 6 \times 57^\circ$ $\tan a < 0$ ربع چهارم $a = 5 = 5 \times 57^\circ$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{2}{6} = \frac{1}{3}$$

در نتیجه داریم:

۷۹۰ $\sin x$ و $\cos x$ همواره بین ۱- و ۱ قرار دارند، یعنی ۱- رادیان و ۱ رادیان.

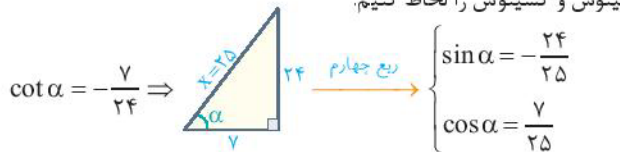
پس کمان‌های نسبت‌های مثلثاتی بیرونی همواره زاویه‌ای بین 57° و 57° است. یعنی یا در ناحیه چهارم است یا ناحیه اول، بنابراین:

الف در ناحیه اول و چهارم، کسینوس همواره مثبت است.

ب در ناحیه اول سینوس مثبت و در ناحیه چهارم سینوس منفی است.

۷۹۱ برای تعیین مقدار $\sin \alpha$ و $\cos \alpha$ از مثلث کمکی استفاده می‌کنیم.

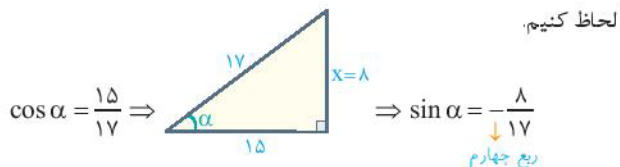
اما باید حواسمان باشد چون α در ناحیه چهارم مثلثاتی قرار دارد، در آخر علامت سینوس و کسینوس را لحاظ کنیم.

$$\cos \alpha - \sin \alpha = \frac{7}{25} - \left(-\frac{24}{25}\right) = \frac{31}{25} = 1/24$$

در نتیجه داریم:

۷۹۲ از آن جایی که $\sin \alpha \cos \alpha < 0$ است پس سینوس و کسینوس مختلف‌العلامت هستند. با توجه به مثبت بودن کسینوس، پس سینوس منفی است، در نتیجه α در ربع چهارم دایره مثلثاتی قرار دارد. حال برای تعیین مقدار سینوس می‌توان از مثلث کمکی استفاده کرد اما در آخر باید علامت سینوس را لحاظ کنیم.

صفحه ۲ مشاف

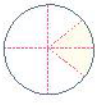
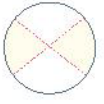
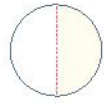
مباحث مشترک
روضی تدریسی و لمسانان پاسخ‌دهنده مشاف

Hercules

انحراف معیار رو درآه تعدادی a و b برابر است با:

$$\sigma = \frac{a-b}{2}$$

قدر مطلق سینوس در بالا و پایین بیشتر از قدر مطلق کسینوس است.

۱ از $|\sin x| < |\cos x|$ می‌فهمیم $\cos x$ از یک مقدار مثبت بزرگتر است، پس خود $\cos x$ هم مثبت است.

۲ از طرفی چون $\cos x > 0$ پس می‌توان نمعادله $|\sin x| < |\cos x|$ را به صورت $|\sin x| < \cos x$ نوشت:

در نتیجه از اشتراک ۱ و ۲ داریم:

۳ ابتدا برای راحت‌تر شدن کار رادیان‌ها را به درجه تبدیل می‌کنیم:

$$2 \text{ rad} = 2 \times 57^\circ = 114^\circ \quad 3 \text{ rad} = 3 \times 57^\circ = 171^\circ$$

$$4 \text{ rad} = 4 \times 57^\circ = 228^\circ \quad 5 \text{ rad} = 5 \times 57^\circ = 285^\circ$$

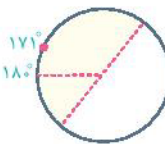
حال به بررسی موارد می‌پردازیم:

۱ در ناحیه‌های رنگی همواره $\tan x - \cot x > 0$ است، یعنی مقدار تفاوت از کثرت بیشتر است

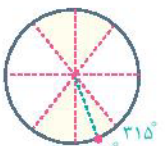
$$\tan 228^\circ > \cot 228^\circ$$

۲ در ناحیه‌ی رنگ‌شده $\sin x - \cos x > 0$ است یعنی مقدار سینوس از کسینوس

بیشتر است پس $\sin 171^\circ > \cos 171^\circ$ [البته 171° در ناحیه دوم است، جایی که سینوس مثبت و کسینوس منفی

است پس قطعاً سینوس از کسینوس بزرگتر است. *]

۳ در ناحیه رنگ شده $|\sin x| > |\cos x|$ است، پس

$$|\sin 285^\circ| > |\cos 285^\circ|$$

همچنین در ناحیه رنگی شکل قسمت ۴ همواره

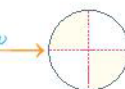
$|\tan x| > |\cot x|$ است که 114° در ناحیه رنگی است در

$$\text{نتیجه } |\tan 114^\circ| > |\cot 114^\circ| \text{ است.}$$

$$\sin x + \cos x > 0$$

$$\tan x < 0$$

بنابراین در گزینه ۳ همواره رولبط فوق برقرار است چون زیرمجموعه ناحیه به دست آمده است.

۷۹۳

$$\cos 2 = \cos(2 \times 57^\circ) > \sin 17^\circ \Rightarrow \ominus > \oplus$$

در $\alpha = 135^\circ$ داریم $|\sin \alpha| = |\cos \alpha| = \frac{\sqrt{2}}{2}$ ، اما هرچه به سمت π

در دایره مثلثاتی حرکت کنیم $\cos \alpha$ به -1 نزدیک‌تر و $\sin \alpha$ به صفر نزدیک‌تر می‌شود، در نتیجه اندازه کسینوس (نه مقدار آن) بزرگتر و اندازه سینوس (حتی

مقدار آن) کمتر می‌شود و در نتیجه:

۵ رادیان تقریباً معادل $285^\circ = 5 \times 57^\circ$ است. هرچه از $\alpha = -45^\circ$

[یا هر زاویه‌ای با همان جایگاه در دایره مثلثاتی] به $-\frac{\pi}{4}$ نزدیک‌تر می‌شویم از

مقدار $\tan \alpha$ کم می‌شود و به $-\infty$ میل می‌کند. پس $\tan \alpha < -1$ است و همواره سینوس هر زاویه‌ای از -1 بزرگتر است.

$$\tan \alpha < \sin \alpha$$

بیشتر از -1 کمتر از -1

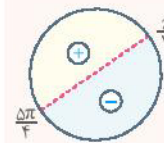
۳ رادیان در ناحیه دوم مثلثاتی، جایی که کسینوس منفی است قرار دارد

و 20° در ناحیه سوم مثلثاتی جایی که سینوس منفی است قرار دارد و در نتیجه داریم:

$$[\cos 3^\circ] + [\sin 20^\circ] = [-\dots] + [-\dots] = -1 + (-1) = -2$$

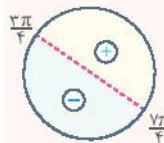
۴ برای حل این تست ابتدا به نکته زیر توجه کنید:

علامت فنر عبارت پرکاربرد:

۱ علامت $\sin x - \cos x$ را مطابق شکل روبه‌رو از روی دایره تشخیص دهید.

• در واقع بالای نیمساز ربع ۱ و ۳ عبارت فوق مثبت است.

۲ علامت $\sin x + \cos x$ را مطابق شکل روبه‌رو از روی دایره تشخیص دهید.

• در واقع بالای نیمساز ربع ۲ و ۴ عبارت فوق مثبت است.

۳ اگر هر دو فنر را بکشید خواهیم داشت:

I (در Δ ها) (بالا و پایین): $|\sin x| > |\cos x|$

و همچنین $|\tan x| > |\cot x|$

II (در \circ ها) (چپ و راست): $|\cos x| > |\sin x|$

و همچنین $|\cot x| > |\tan x|$

در این مسئله $\sin x > \cos x$ معادل است با $\sin x - \cos x > 0$ که جواب آن گزینه ۴ است.

۱ چون $x < \frac{\pi}{4}$ است، پس $\cos x > \sin x > 0$ است، بنابراین

$\log \cos x > \log \sin x$ است، حال داریم:

$$\sigma = \frac{\log \sin x - \log \cos x}{2} = \frac{1}{2} (\log \cos x - \log \sin x)$$

$$= \frac{1}{2} \log \frac{\cos x}{\sin x} = \frac{1}{2} \log \cot x = \log \sqrt{\cot x}$$

۲۲۶۵ | ۳ | توجه کنید: برای حل این تست ابتدا به نکته زیر توجه کنید:

نکته در رسم نمودار، تابع را تا می‌توانید ساده کنید ولی به آخرین مرحله که رسیدید و نمودار را رسم کردید، با توجه به دامنه تابع اولیه (که ساده نشده) نقاط تو خالی نمودار را مشخص کنید.

به راحتی می‌توان ضابطه را به صورت $y = (x-1)^3(x-3)^2$ ساده کرد و نمودار زیر را بدست آورد. اما برای نقاط تو خالی باید به ضابطه

$$y = \frac{(x-1)^3(x-2)^2(x-3)^2}{(x^2-5x+6)^2}$$

توجه کنیم و به همین خاطر ۲، ۳ که از صورت و مخرج ساده شدند را تو خالی رسم کردیم.

نکته کلیدی که در حل این سوال مهم است، پیدا کردن نقطه A، است. که برای تشخیص جایگاه A به نکته زیر توجه کنید.

نکته در تابع $f(x) = (x-\alpha)^m(x-\beta)^n$ طول نقطه A (ماکزیم یا مینیم) از فرمول $X_A = \frac{m\beta + n\alpha}{m+n}$ به دست می‌آید.

در این تست $X_A = \frac{3 \times 3 + 2 \times 1}{3+2} = \frac{11}{5} > 2$ به همین خاطر نقطه تو خالی در $X=2$ قبل از A است.

۲۲۶۶ | ۴ | اگر این تابع را ساده کنیم به تابع $y = (x-1)^4(x-3)^2$ می‌رسیم، نقاط تو خالی با توجه به ضابطه تابع قبل از ساده شدن انتخاب شده‌اند ($X=3, 4$) و البته: $X_A = \frac{12+3}{5} = \frac{15}{5}$

۲۲۶۷ | ۳ | برای حل این تست ابتدا به نکته زیر توجه کنید:

نکته اگر ریشه مخرج ساده نشد، تابع دو ویژگی مهم پیدا می‌کند.

۱ | میانجی قائم

۱۱ | میانجی قائم در حقیقت همان ریشه مخرج است که بر دو نوع

است. نوع اول مربوط به ریشه‌های ساده مخرج، یا ریشه‌های مکرر مرتبه

فرد، یعنی $\frac{g(x)}{(x-\alpha)^{2n+1}}$ هستند که ویژگی آن‌ها وجود شافه‌های نا هم علامت از نمودار در اطراف میانجی است.

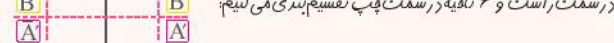
نوع دیگری از میانجی قائم داریم که از ریشه‌های $(x-\alpha)^{2n}$ یا $|x-\alpha|$ در مخرج به وجود می‌آیند. این میانجی‌ها یا آتش‌فشانی مانند شکل سمت چپ هستند یا باتلاقی مانند شکل سمت راست.

۱۲ | فاصله کشتانی نمودار $f(x) = \frac{g(x)}{h(x)}$ به کمک اعتبار

و درجه صورت $[g(x)]$ و درجه مخرج $[h(x)]$

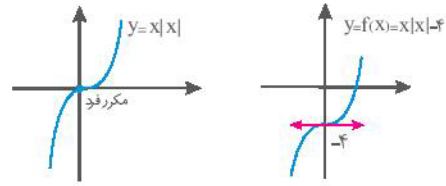
مشخص می‌شود، به این صورت که در ستاره مقدمات را به ۶ نایبه

در سمت راست و ۶ نایبه در سمت چپ تقسیم بندی می‌کنیم.

۲۲۵۹ | ۳ | توجه کنید $y = x|x|$ به صورت شکل سمت چپ است، حال

کفایت نمودار را ۴ واحد به پایین انتقال دهیم تا به شکل راست برسیم:

۲۲۶۰ | ۲ | در ابتدا ضابطه $f(x)$ را تجزیه می‌کنیم:

$$f(x) = (|x|-2)(|x|-1)|x-1||x+1|$$

دقت کنید که $(|x|-1)$ دارای دو ریشه ساده $X=1$ و $X=-1$ است که در کنار

عوامل $|x+1|$ و $|x-1|$ ریشه مکرر مرتبه فرد روی نمودار ایجاد می‌کنند. با توجه به این نکات و ساده بودن ریشه‌های $X = \pm 2$ و مثبت بودن اعتبار داریم:

۲۲۶۱ | ۳ | عمل $|x|-2$ دارای دو ریشه ساده

$X = \pm 2$ می‌باشد، ولی ما در این مسئله با عمل

$|x|-2$ مواجه هستیم که دو ریشه قدر مطلق

$X = \pm 2$ دارد. دو ریشه ساده $X=0$ و $X=3$ اعتبار

منفی داریم:

۲۲۶۲ | ۳ | عبارت دوم را تجزیه می‌کنیم:

$$y = (x-2)(|x|-4)(|x|-1)$$

اعتبار مثبت و ریشه‌های ساده ± 1 و ± 4

را داریم:

۲۲۶۳ | ۱ | ضابطه $f(x)$ را به صورت $f(x) = (3+|x|)(2-|x|)(3+x)(2-x)$

تجزیه می‌کنیم، $X=2$ هم برای $(X-2)$ و هم برای $(|X|-2)$ ریشه ساده است.

لذرا برای $(|x|-2)(x-2)$ ریشه $X=2$ مکرر از مرتبه

۲ است. ریشه‌های $X=-2$ و $X=3$ ساده هستند.

$(|x|+3)$ هم ریشه ندارد. اعتبار نیز مثبت است.

نکته اگر $x = \alpha$ ریشه مرتبه m تابع $g(x)$ و ریشه مرتبه n تابع $h(x)$ باشد،

آنکه همین $x = \alpha$ ریشه مرتبه $m+n$ تابع $f(x) = g(x)h(x)$ است.

۲۲۶۴ | ۳ | عمل $(x-2)^5$ را از صورت

و مخرج ساده می‌کنیم:

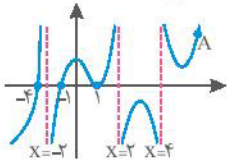
نکته اگر عامل $(x-\alpha)^n$ به طور کامل از صورت و مخرج ساده شود، در رسم

نمودار آنکاره عامل $(x-\alpha)^n$ هرگز نداشتیم، فقط روی نمودار در $X = \alpha$ ، باید نقطه

تو خالی قرار دهیم.

۱۱ اعتبار مثبت و درجه صورت بیشتر از مخرج پس شروع از A

۱۲ $x = 1$ ریشه مضاعف

۱۳ $x = -1, -4$ ریشه ساده صورت

۱۴ $x = 2, -2, 4$ مجانب قائم معمولی

۱۳۲۶۹ با ساده کردن ضابطه $f(x)$ داریم:

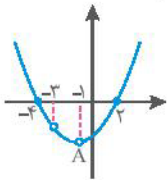
$$f(x) = \frac{(x+4)(x+1)(x+2)(x-2)}{(x+2)(x+1)} = (x+4)(x-2)$$

۱۱ اعتبار مثبت

۱۲ $x = -4, 2$ ریشه ساده

۱۳ $x = -1, -2$ تو خالی

$$x_A = \frac{(-4) + 2}{2} = -1$$

۱۳۲۷۰ با توجه به اینکه $x^2 = |x|^2$ است، با فاکتورگیری از $|x|$ در صورت

$$f(x) = \frac{|x|(|x|-4)}{(x+2)|x+2|(x-1)^2}$$

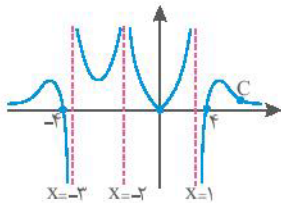
۱۱ اعتبار مثبت و درجه مخرج بیشتر از صورت شروع از C

۱۲ $x = 0$ ریشه قدر مطلق

۱۳ $x = 4, -4$ ریشه های ساده

۱۴ $x = -3$ مجانب معمولی

۱۵ $x = -2$ مجانب آشفشانی یا باتلاقی

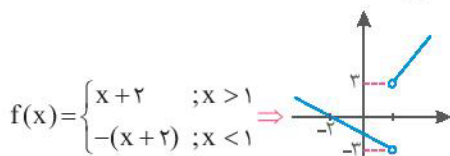

۱۱۳۲۷۱ برای حل این تست ابتدا به نکته زیر توجه کنید:

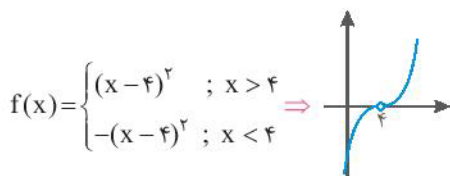
نکته اگر $f(x)$ عاملی به صورت $\frac{x-\alpha}{|x-\alpha|}$ داشته باشد، آنگاه در $x = \alpha$ ناپیوستگی دارد. در این نوع مسائل باید $f(x)$ را طبق ریشه بازبندی کنیم.

در این تست $f(x) = \begin{cases} 1 & ; x > 3 \\ -1 & ; x < 3 \end{cases}$ و نمودار آن شبیه به گزینه ۱ است.

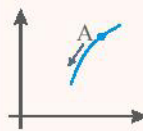
۱۳۲۷۲ تابع $f(x)$ عامل $\frac{x-1}{|x-1|}$ دارد و لذا باید بازبندی شود بنابراین نمودار این تابع به صورت زیر است:

۱۳۲۷۳ به علت وجود $(x-4)^2$ در صورت و $|x-4|$ در مخرج، باید تابع را بازبندی کنیم. در نتیجه نمودار این تابع به صورت زیر است:

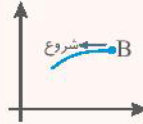

۱۱ کشان گیری A: اگر درجه صورت بیشتر از درجه مخرج باشد و اعتبار مثبت باشد، شروع رسم از A و اگر اعتبار منفی باشد از A' است.

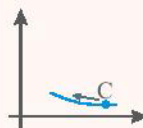
مثلاً $y = \frac{(x-1)^2(x+2)^2}{(x-2)^4}$ ، با توجه به اینکه درجه صورت ۸ و درجه مخرج ۶ است و اعتبار مثبت است نقطه شروع رسم این نمودار از A است.

۱۲ کشان گیری B: اگر درجه های صورت و مخرج برابر باشد و اعتبار مثبت باشد شروع از B و اگر اعتبار منفی باشد شروع از B' است.

مثلاً در رسم تابع $y = \frac{(x-1)^2 x}{(x+2)^4}$ درجه صورت و مخرج هر دو ۴ است و اعتبار مثبت است پس شروع از B است.

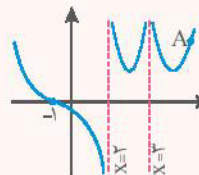
۱۳ کشان گیری C: اگر درجه صورت کمتر از مخرج باشد از C (وقتی اعتبار مثبت است) یا از C' (وقتی اعتبار منفی است) شروع به رسم می کنیم. مثلاً در رسم تابع $y = \frac{x}{(x-1)^2}$ اعتبار مثبت و درجه مخرج بیشتر از صورت است پس شروع از C است. حال چند مثال دقیق تر را با هم مرور کنیم:

مثال ۱:

$$y = \frac{(x+1)^y}{(x-2)^2(x-3)^2}$$

۱۱ اعتبار مثبت و درجه صورت بیشتر از مخرج است پس شروع از A می باشد.

۱۲ $x = 3$ مجانب قائم آشفشانی یا باتلاقی

۱۳ $x = 2$ مجانب قائم معمولی

۱۴ $x = -1$ ریشه مکرر با تکرار فرد

توجه! وقت کنید که شروع نمودار از محور x ها دور است، پس سمت چپ هم نمودار از محور x ها دور می شود. یعنی نموداری که با A یا A' شروع می شود، باید با A یا A' تمام شود. همین هم برای B, C برقرار است.

مثال ۲:

$$y = \frac{(x+1)^2(1-x)}{(x+2)^2|x-2|}$$

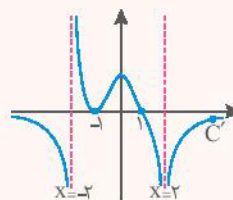
۱۱ اعتبار منفی و درجه مخرج بیشتر، شروع از C'

۱۲ $x = 2$ مجانب آشفشانی یا باتلاقی

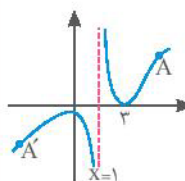
۱۳ $x = 1$ ریشه ساده

۱۴ $x = -1$ ریشه مکرر با تکرار زوج

۱۵ $x = -2$ مجانب قائم معمولی

در تابع $f(x) = \frac{(x-3)^2}{(x-1)}$ درجه صورت بیشتر است.

۱۱ اعتبار مثبت شروع از A

۱۲ $x = 3$ ریشه مضاعف

۱۳ $x = 1$ مجانب معمولی

۱۴ تمام نمودار A' است.

۱۳۲۶۸ لول ضابطه $f(x)$ را تجزیه می کنیم:

$$f(x) = \frac{(x-1)^2(x+4)(x+1)}{(|x-2|(x-4))}$$

کتابخانه
رسم تحلیلی نمودارها

مباحث مشترک
رأی تکرری و همپایان پاسخ جو منحنی هر کول

Hercules

